

**PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN
EXPEDITIE 78 PKC (BSO)**

OKTOBER 2024

EXPEDITIE 78 PKC (BSO)

Andoornlaan 36
3356 LC Papendrecht
info@expeditie78.nl

COLOFON

Documenttitel	Pedagogisch beleidsplan In dit document staat de voor Expeditie PKC (BSO) typerende visie op de omgang met kinderen.
Versiedatum	Oktober 2024
Doelgroep	Alle pedagogisch medewerkers, ouders, belangstellenden

<i>Inhoudsopgave</i>	3
<i>Inleiding</i>	5
<i>1. Verantwoorde kinderopvang</i>	7
<i>2. Een veilig gevoel</i>	8
2.1. Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren	9
2.2. Respect voor de eigenheid	12
2.3. Bieden van kaders	15
<i>3. Het bevorderen van persoonlijke vaardigheden</i>	19
3.1. Motoriek	20
3.2. Cognitie	22
3.3. Taal	25
3.4. Creativiteit	26
<i>4. Het bevorderen van sociale competenties</i>	28
4.1. Sociale competenties	28
4.2. Omgaan met conflicten tussen kinderen onderling	30
4.3. Omgaan met pesten	31
<i>5. Overdracht van normen en waarden</i>	32
<i>6. Ontwikkeling in beeld</i>	33
6.1. Volgen van de ontwikkeling	33
6.2. Zorgen rondom de ontwikkeling	34
<i>7. Een vaste mentor</i>	35
<i>8. Basisgroepen</i>	36
8.1. De basisgroep	36
8.2. De werkwijze op de groepen	37
8.3. Voeding	41
8.3. Ophalen uit school	43
8.4. Haal- en brengtijden	44
8.5. Samenvoegen van de groepen	45
8.6. Verlaten van de basisgroep of basisgroepsruimte	47
<i>9. Groepsindeling</i>	48
9.1. Beroepskracht-kindratio	48
9.2. Personeelsdiensten en afwijken van de beroepskracht-kindratio	48
9.3. Vormgeving van de basisgroepen en samenstelling tijdens (sport)activiteiten en vrij spel aan de hand van de behoeften van de kinderen	52
9.4. De verdeling van het aantal pedagogisch medewerkers over de verschillende basisgroepen	54
9.5. De stabiliteit van de opvang	55
9.6. Achterwacht	56
<i>10. Openingtijden, extra dagen en sluitingsdagen</i>	57
10.1. Openingtijden	57

10.2. Extra dagdelen aanvragen	57
10.3. Ruildagen	57
10.4. Sluitingsdagen	58
10.5. Locatie overstijgende opvang op schoolvrije dagen	58
11. Wennen	59
11.1. Nieuw op de locatie	59
11.2. Interne wenafspraken	59
11.3. Begeleiding op de groep tijdens het wennen	60
11.4. Wisselen van groep	60
12. Taken van onze medewerkers	61
12.1. Een overzicht van de functies	61
12.3. Stagiaires en pedagogisch medewerkers in ontwikkeling	62
12.3. De inzet van vrijwilligers	62
13. Oudercontacten en ouderrechten	63
13.1. Informatie en contact	63
13.2. Ouderraadpleging	64
14. Kwaliteitsontwikkeling binnen onze kinderopvang	65
14.1. Beleid veiligheid en gezondheid	65
14.2. Ontwikkeling pedagogisch medewerkers	65
14.3. Inspectie Wet Kinderopvang	65
14.4. Klachten en feedback	66
14.5. Structurele evaluatie	67
14.6. Incidentele evaluatie	68
Bijlagen	69
Overzicht gesprekken en formulieren	70
Intakeformulier	71
Oudergesprek	73
Eindgesprek	74
Overdrachtsformulier van Expeditie 78 PKC naar een nieuwe buitenschoolse opvang	75
Informatie voor nieuwe ouders	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Aandachtspunten vergadering/ teambijeenkomst	78
Kind in beeld	79
Sociale kaart	81

Inleiding

Beste lezer,

Bij Expeditie 78 PKC bieden we opvang aan kinderen van 4 tot en met 13 jaar. We zijn gevestigd in Papendrecht op het terrein van Sportcomplex PKC en bieden verantwoorde kinderopvang. Dit betekent dat we zorgen voor een gezonde ontwikkeling en het welzijn van de kinderen tijdens hun tijd bij ons.

Onze visie luidt:

Bij Expeditie 78 PKC geloven we dat we door middel van sport en spel de basis leggen voor een gezond, actief en sociaal betrokken leven.

Binnen onze veilige en stimulerende omgeving, onze "minimaatschappij", stimuleren we zowel persoonlijke vaardigheden (zoals motoriek, taal, creativiteit en cognitie) als sociale vaardigheden. Zo leren onze kinderen om deel uit te maken van een groep en vriendschappen te maken en te onderhouden.

Daarnaast leren we de kinderen de normen en waarden van de samenleving. In deze minimaatschappij kunnen kinderen in veiligheid oefenen met persoonlijke en sociale vaardigheden en het omgaan met normen en waarden.

Bij ons hoeven kinderen nog niet alles perfect te doen; we geloven dat ieder kind van nature het goede wil doen en zijn best doet om te leren en te groeien.

Op deze manier willen wij graag bijdragen aan een toekomst voor onze kinderen waarin ze zich gewaardeerd, gerespecteerd en vrij voelen om het beste uit zichzelf te halen.

Daarom creëren we dan ook een veilige en stimulerende omgeving en houden we rekening met de individuele behoeften van de kinderen. Ons doel is om verantwoorde kinderopvang te bieden op hoog niveau en om ouders, verzorgers en kinderen te ondersteunen. We werken samen om een positieve en gezonde omgeving voor de kinderen te creëren. Hierbij hebben we de kinderen ingedeeld in drie verticale basisgroepen: Blauw (4 t/m 13 jaar), Rood (4 t/m 13 jaar) en Geel (4 t/m 13 jaar).

In ons beleid maken we onderscheid in de werkwijze met kinderen van 4 tot 7 jaar en 7 tot en met 13 jaar. Dit doen we om ervoor te zorgen dat we zo goed mogelijk aansluiten bij de ontwikkelingsfase en behoeften van de kinderen in elke leeftijdsgroep. Kinderen van 4 tot 7

jaar hebben namelijk over het algemeen meer begeleiding nodig dan kinderen van 7 tot en met 13 jaar.

Ons pedagogisch beleidsplan geeft richting aan het werk van onze pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding en stagiaires. Het zorgt ervoor dat iedereen dezelfde aanpak gebruikt en geeft ouders inzicht in hoe wij werken. Onze visie is het uitgangspunt van dit plan.

Ons beleid blijft zich ontwikkelen door regelmatig te evalueren, te reflecteren en te actualiseren.

We wensen u veel plezier met het lezen van ons pedagogisch beleidsplan.

**MET HARTELIJKE GROET,
CREW EXPEDITIE 78 PKC**

N.B.

1. Daar waar 'ouders' staat, dient 'ouders/verzorgers' gelezen te worden.
2. We houden in dit plan de 'hij'-vorm aan in verband met de leesbaarheid. Waar hij staat kan ook zij/hun gelezen worden.

1. Verantwoorde kinderopvang

Onder verantwoorde kinderopvang verstaan we vier belangrijke pijlers:

1. Een veilig gevoel;
2. Het bevorderen van persoonlijke vaardigheden;
3. Het bevorderen van sociale vaardigheden;
4. Kennismaken met de normen en waarden van Nederland.

We vinden het heel belangrijk dat kinderen zich veilig en welkom voelen. Dit is een voorwaarde voor hun gezonde ontwikkeling. Daarom is een veilig gevoel bij ons de basis.

We helpen kinderen om zich te ontwikkelen, zowel persoonlijk als sociaal. Persoonlijke ontwikkeling gaat over motoriek, denken (cognitie), taal en creativiteit. Sociale ontwikkeling gaat over omgaan met anderen en de rol in een groep.

Ook laten we kinderen kennismaken met de normen en waarden van Nederland. Dit helpt hen om later goed mee te doen in de maatschappij.

De vier pijlers horen bij elkaar en zijn allemaal even belangrijk.

Voorbeeld:

Er wordt een potje voetbal georganiseerd waarin ieder kind dat wil mag meedoen. Voor de activiteit begint, legt de pedagogisch medewerker de spelregels uit en verdeelt de kinderen in teams. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over het naleven van de regels en respectvol omgaan met elkaar, wat zorgt voor een veilige en gestructureerde omgeving (een veilig gevoel).

Tijdens het voetballen ontwikkelen de kinderen motorische vaardigheden zoals rennen, dribbelen en schieten, en verbeteren ze hun coördinatie en strategieën. Dit bevordert hun fysieke en cognitieve ontwikkeling (persoonlijke vaardigheden).

Voetbal stimuleert samenwerking, communicatie en wederzijdse aanmoediging. Kinderen leren wachten op hun beurt, team beslissingen nemen en omgaan met winnen en verliezen (sociale vaardigheden).

De pedagogisch medewerker benadrukt het belang van fair play, respect voor tegenstanders en het naleven van spelregels, waardoor kinderen waarden zoals eerlijkheid, respect en integriteit leren (kennismaken met de normen en waarden).

2. Een veilig gevoel

We bieden de kinderen vrijheid binnen kaders. Door deze kaders weten kinderen waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Door de vrijheid hebben kinderen de ruimte om zichzelf te zijn. En door passende reacties op de signalen die ze geven, krijgen en houden ze een veilig gevoel. Chique gezegd: we bieden emotionele veiligheid. Dit betekent dat kinderen zich geaccepteerd en erkend voelen. Ze leren dat ze anderen kunnen vertrouwen en zo relaties opbouwen.

We doen dit op drie manieren:

- **Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren:**
We letten op de signalen die kinderen geven en reageren hier passend op. In vakjargon noemen we dit sensitieve responsiviteit. Zo zorgen we ervoor dat elk kind zich gezien, gehoord, geaccepteerd en ondersteund voelt.
- **Respect voor de eigenheid:**
We respecteren de eigenheid van kinderen en geven ze de ruimte om zelf dingen te proberen. In vakjargon noemen we dat respect voor de autonomie.
- **Bieden van kaders:**
We geven duidelijke grenzen (wat mag wel en wat mag niet?) en bieden een vaste dagstructuur, vaste groepen en routines.

2.1. Gevoelig zijn voor signalen en gepast reageren

Kinderen van 4 tot 7 jaar

Kinderen van 4 tot 7 jaar kunnen vaak al goed uitdrukken wat ze voelen of nodig hebben, maar doen dit meestal op een eenvoudige en directe manier. Ze zeggen bijvoorbeeld dat ze honger hebben, moe zijn of zich vervelen. We richten ons bij jonge kinderen op eenvoudige, directe communicatie en bieden hen snel fysieke en emotionele steun. We gebruiken eenvoudige vragen om hun behoeften te begrijpen.

We luisteren bijvoorbeeld naar wat ze zeggen en bieden passende ondersteuning aan. Als een kind huilt, boos wordt of zich terugtrekt, kan dit betekenen dat het zich ongemakkelijk voelt, pijn heeft of een conflict heeft. Wanneer een kind aangeeft wat het voelt of nodig heeft, luisteren we aandachtig en reageren we kalm en geduldig. We bevestigen hun gevoelens door te zeggen dat we begrijpen wat ze doormaken, bijvoorbeeld: "Ik zie dat je moe bent, dat is vervelend."

Bij het bieden van ondersteuning spelen we direct in op de behoefte van het kind. Als een kind honger heeft, bieden we een gezonde snack aan of vertellen we wanneer het volgende eetmoment is. Als een kind moe is, kan het kiezen voor een vrijere activiteit waarbij het niet mee hoeft te doen met een team. Hierbij kan het meer rust zoeken door bijvoorbeeld te liggen op het net van het klimrek en naar andere kinderen te kijken of op de bank van de gymzaal te zitten.

We geven ook emotionele steun, zoals het zoeken van oogcontact en dichtbij blijven, om te laten zien dat we hen begrijpen. We gebruiken positieve taal en bemoedigende woorden om hun zelfvertrouwen te versterken. Bijvoorbeeld: "Doe je hesje maar aan, ik weet dat je dat kunt." Als het niet lukt, helpen we uiteraard.

Als kinderen boos of gefrustreerd zijn, proberen we te achterhalen wat de oorzaak is van hun gedrag door vragen te stellen zoals: "Wat is er aan de hand?" of "Ik zie dat je boos bent. Hoe komt dat?" Dit helpt ons om gericht te helpen. Als een kind zo boos is dat het niet mee kan sporten, zorgen we voor een plek waar het weer tot rust kan komen in ons zicht of in het zicht van een andere pedagogisch medewerker. Bijvoorbeeld aan de zijkant van het speelveld of door mee te doen met een andere activiteit bij een andere pedagogisch medewerker. In het laatste geval geven we een korte mondelinge collegiale overdracht zodat onze collega gerichte hulp kan bieden. Vaak helpt het 'uit de situatie halen' of 'een nieuwe start' om weer rustig te worden en neemt de boosheid af.

Angst is bij jonge kinderen vaak direct en fysiek zichtbaar. Het gaat meestal om onmiddellijke, concrete angsten, zoals angst voor het onbekende of een situatie niet kunnen overzien. Deze angsten kunnen zich uiten in huilen, vastklampen, verstijven, trillen, niet alleen willen zijn of een (buiten)ruimte niet durven betreden. We reageren op deze angsten door kalm en geduldig te blijven. We laten zien dat wij rustig zijn, zodat het kind zich veiliger voelt. We erkennen de angst van het kind door te zeggen dat we begrijpen dat het bang is,

bijvoorbeeld: "Ik zie dat je bang bent voor het veld. Het is ook best groot. Zullen we samen gaan kijken?" Door dicht bij het te blijven, bieden we geruststelling.

We kunnen kinderen ook koppelen aan een ander kind. Door mee te gaan met een leeftijdsgenoot ziet het kind wat de bedoeling is en dat het andere kind niet bang is. Dit geeft vaak rust en meer grip op de situatie. We kunnen kinderen ook indelen in een team tijdens het sporten, bij voorkeur in het team waarin we zelf ingedeeld zijn als we meedoen. Door deel uit te maken van een groep ervaart het kind de veiligheid van de groep. Is een kind bang aan tafel (bijvoorbeeld omdat het aan het wennen is), dan kunnen we het ook koppelen aan een ander kind of zorgen we dat het naast ons aan tafel zit voor fysieke nabijheid.

Kinderen van 7 tot 14 jaar

Kinderen van 7 tot 14 jaar zitten in een fase waarin ze steeds beter leren praten over wat ze voelen en nodig hebben. Ze kunnen hun gevoelens en behoeften beter uitleggen dan jongere kinderen, maar hebben nog steeds hulp nodig om hun emoties goed te begrijpen en ermee om te gaan. Wij helpen de kinderen om zelfstandiger te worden en hun gevoelens te uiten. We luisteren goed naar wat ze zeggen en moedigen hen aan om duidelijk te vertellen wat ze voelen en nodig hebben. Als een kind boos, verdrietig of bang is, vragen we door zodat ze hun emoties beter kunnen begrijpen. Bijvoorbeeld: "Je lijkt boos. Kun je me vertellen wat er gebeurd is?" of "Je ziet er verdrietig uit. Wil je erover praten?"

Als een kind hulp nodig heeft, geven we praktische oplossingen. Bijvoorbeeld, als een kind zich overweldigd voelt, leren we hen rustig te worden door diep adem te halen of even apart te zitten (dit is geen straf). We geven positieve bevestiging en moedigen hen aan door te laten zien dat we hun gevoelens serieus nemen. Bijvoorbeeld: "Ik zie dat je echt je best doet, top!"

Bij boosheid of frustratie proberen we te begrijpen waarom en geven we hen de ruimte om hun gevoelens te uiten. Als een kind te boos is om mee te doen met de groep, bieden we een rustige plek waar het kind kan kalmeren, zoals een hoekje in de speelzaal of een rustige plek buiten. Hier kunnen ze rustig worden voordat ze weer meedoen met de activiteiten. We blijven altijd dichtbij en in het zicht.

Angst bij kinderen van deze leeftijd kan zich op verschillende manieren laten zien, zoals terugtrekken, situaties vermijden, of fysieke klachten zoals buikpijn of hoofdpijn. We reageren hierop door kalm en geduldig te blijven en bieden de kinderen steun door dichtbij te blijven en geruststellende woorden te gebruiken. We koppelen hen ook aan een ander kind, zodat ze zich gesteund voelen door een leeftijdsgenoot. Voor oudere kinderen speelt sociale angst een grotere rol, zoals angst voor sociale afwijzing. Als we merken dat een kind bang is om 'er niet bij te horen', kunnen we het kind laten meedoen in een team tijdens een sportactiviteit. Doordat kinderen in een team samenwerken, ervaart het kind dat het een waardevolle rol in de groep heeft. Als de situatie erom vraagt, stimuleren we het samenspel,

bijvoorbeeld door tegen een kind dat de bal heeft te zeggen: "Kind X staat vrij!". We kunnen ook zelf meespelen en zorgen dat we de bal naar het kind spelen.

We luisteren actief en met aandacht naar hun uitleg en bieden praktische oplossingen en begeleiding, zoals het helpen bij het maken van slimme keuzes als ze zich overweldigd voelen (bijvoorbeeld tot 10 tellen of diep ademhalen), of een rustige plek zoeken om zich terug te trekken als ze overprikkeld zijn. We praten rustig met hen, bieden een luisterend oor en laten zien dat we hun gevoelens serieus nemen. We moedigen hen aan door te zeggen dat we in hen geloven en hen te complimenteren voor hun inspanningen en doorzettingsvermogen.

We kunnen het kind ook koppelen aan een ander kind. Bijvoorbeeld door te vragen of een ander kind uitleg wil geven of juist het kind zelf uitleg te laten geven aan een ander kind over een activiteit.

2.2. Respect voor de eigenheid

Kinderen van 4 tot 7 jaar

Kinderen van 4 tot 7 jaar moedigen we aan zelf keuzes te maken en hun eigen interesses te verkennen. We bieden één of meerdere verschillende (sport)activiteiten aan waaruit ze kunnen kiezen, en daarnaast een vrij spel activiteit. Op deze manier ontdekken ze hun voorkeuren en ontwikkelen ze besluitvaardigheid. Door deel te nemen aan diverse activiteiten zoals tikspellen, voetballen, klimmen of volleyballen, leren kinderen wat ze leuk vinden en waar ze minder interesse in hebben. Het geven van eenvoudige keuzes binnen activiteiten is belangrijk, omdat het kinderen helpt bij het ontwikkelen van zelfvertrouwen en besluitvaardigheid. Ze leren hun eigen voorkeuren kennen en ervaren dat hun mening ertoe doet.

Het respecteren van de grenzen van de kinderen staat centraal. We stellen duidelijke en concrete grenzen om een veilige en respectvolle omgeving te waarborgen. Als een kind geen interesse toont in een bepaalde activiteit of interactie, dwingen we hen niet om deel te nemen, behalve in gevallen van veiligheid, zoals bij een evacuatie bij brand. Fysieke interactie wordt nooit afgedwongen. Bij spelletjes zoals stoeien houden we lichaamstaal in de gaten en vragen we regelmatig of alle kinderen die meedoen het leuk vinden. Als een kind aangeeft dat het niet leuk vindt, stoppen we het spel direct. We leren kinderen om duidelijk aan te geven wanneer ze een bepaalde interactie of fysieke aanraking niet op prijs stellen ("Stop, ik vind het niet leuk."). Op deze manier benadrukken we dat hun mening en welzijn belangrijk is en wordt een kind geleerd om voor zichzelf op te komen.

We laten kinderen van 4 tot 7 jaar kleine taken uitvoeren, zoals opruimen na een (sport)activiteit of hun tafelmateriaal opbergen. Op deze manier leren ze verantwoordelijkheid te nemen voor hun omgeving en ontwikkelen ze vaardigheden voor zelfstandigheid.

Kinderen van 7 tot 14 jaar

Voor kinderen van 7 tot 14 jaar is het belangrijk om hun groeiende zelfstandigheid en individuele voorkeuren te respecteren en te stimuleren. We bieden hen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken uit ten minste twee verschillende activiteiten. Eén daarvan is een sportactiviteit zoals de vloer is lava, tikspelletjes of tafeltennis, de andere is een activiteit met vrij spel. Door deze keuzemogelijkheden binnen duidelijke kaders te bieden, helpen we hen hun interesses te ontdekken en hun besluitvaardigheid te ontwikkelen. Als een kind moeite heeft met kiezen, beperken we de opties om de keuze makkelijker te maken.

Het respecteren van de grenzen van kinderen staat centraal in onze benadering. We dwingen nooit een kind om deel te nemen aan een activiteit of fysieke interactie als het daar geen interesse in heeft, tenzij het om veiligheidsredenen gaat, zoals bij een evacuatie. Als kinderen bijvoorbeeld een balspel doen en op een positie staan waar ze zich niet prettig bij lijken te voelen, vragen we dit na. Als het kind aangeeft dat het zich niet prettig voelt, veranderen we de positie of geven we handvatten zodat het kind zich beter voelt. We leren kinderen ook om duidelijk aan te geven wanneer ze iets niet prettig vinden, waardoor ze hun eigen grenzen leren stellen en zelfvertrouwen ontwikkelen in hun eigen oordeel.

We stimuleren kinderen om taken zelfstandig uit te voeren die passen bij hun leeftijd en omgeving, bijvoorbeeld door zelf hun sporthesje aan te laten trekken en na de activiteit hun gebruikte materialen op te ruimen. We bieden hierbij de nodige ondersteuning en begeleiding, maar moedigen hen ook aan om het zelf te proberen. Dit bevordert de zelfstandigheid en versterkt het gevoel van competentie.

Tijdens sportactiviteiten moedigen we kinderen aan om hun eigen ideeën en initiatieven in te brengen, zoals het aanpassen van spelregels of het bedenken van nieuwe spelvormen op het sportveld. Door hen deze ruimte te geven, vergroten we hun creativiteit, probleemoplossend vermogen en samenwerkingsvaardigheden.

We introduceren verantwoordelijkheid in taken door kinderen te betrekken bij activiteiten die passen bij hun leeftijd, zoals het helpen klaarzetten van activiteiten of het verdelen van taken binnen teams. Hierbij bieden we begeleiding en ondersteuning, maar geven we hen ook de vrijheid om zelfstandig te handelen. Dit stimuleert hun gevoel van verantwoordelijkheid en draagt bij aan de ontwikkeling van zelfredzaamheid.

Voor oudere kinderen leggen we de nadruk op het verder ontwikkelen van de autonomie en individuele identiteit. We geven hen de ruimte om eigen keuzes te maken en hun interesses te volgen. Door zelf een keuze te maken uit het aanbod van sportactiviteiten leren kinderen hun voorkeuren en talenten te ontdekken. Ze leren dat ze een keuze kunnen maken op basis van het sociale aspect ("Wat doen mijn vriend(inn)en?") of op basis van inhoud ("Wat lijkt mij een leuke (sport)activiteit om te doen?"). Hier leren ze een persoonlijke balans tussen te vinden, wat de besluitvaardigheid versterkt.

We ondersteunen bij zelfstandige besluitvorming door met kinderen in gesprek te gaan over hun keuzes. Als ze bijvoorbeeld twijfelen tussen verschillende activiteiten, moedigen we hen aan om de voor- en nadelen te bespreken en te bedenken wat hen het meest aanspreekt. Dit helpt hen om zelfstandig beslissingen te nemen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen keuzes.

We ondersteunen bij complexe emoties en sociale interacties door open te staan voor gesprekken over gevoelens en relaties. Als kinderen bijvoorbeeld worstelen met emoties of moeite hebben met sociale interacties, bieden we een luisterend oor en begeleiden we hen bij het begrijpen en omgaan met hun gevoelens. We moedigen hen aan om situaties te bespreken waarin ze zich ongemakkelijk voelen of conflicten ervaren, en helpen hen bij het vinden van oplossingen die passen bij hun ontwikkelingsniveau en leeftijd.

We geven kinderen verantwoordelijkheid over groepsactiviteiten door hen zo nu en dan te vragen om hun eigen eetmoment te organiseren. Hierbij bieden we begeleiding en ondersteuning, maar geven we hen ook de vrijheid om zelfstandig te handelen. Dit bevordert hun gevoel van verantwoordelijkheid en draagt bij aan hun ontwikkeling van samenwerkingsvaardigheden.

2.3. Bieden van kaders

Om kinderen rust en duidelijkheid te geven, werken we met vaste basisgroepen. Het eetmoment is altijd met deze basisgroep aan een eigen tafel. Zo weten de kinderen welke kinderen en pedagogisch medewerkers bij hun in de groep zitten.

Het dagritme heeft zo veel mogelijk dezelfde structuur, dit biedt voorspelbaarheid. Binnen dit ritme is er ruimte voor flexibiliteit. We streven naar zo min mogelijk wijzigingen, maar passen ons aan de behoeften van de kinderen of praktische zaken aan. Het welzijn van de kinderen staat hierbij voorop.

We gebruiken vaste routines voor terugkerende activiteiten zoals eetmomenten, sportactiviteiten en rustmomenten. Hierdoor weten de kinderen wat er van hen wordt verwacht en wat ze kunnen verwachten. We communiceren duidelijk over de planning van de dag en gebruiken het whiteboard als visueel hulpmiddel. Zo kunnen de kinderen zich oriënteren en voorbereiden op wat komen gaat.

We hebben vaste gedragsafspraken om de lichamelijke en emotionele veiligheid van alle kinderen te waarborgen. Deze gedragsafspraken zijn eenvoudig verwoord, zodat de kinderen ze makkelijk kunnen begrijpen. Voorbeelden zijn: "We doen elkaar geen pijn", "We delen" en "We helpen elkaar". Door deze afspraken eenvoudig te houden, zorgen we ervoor dat alle kinderen begrijpen wat er van hen wordt verwacht.

Kinderen van 4 tot 7 jaar

Als een jonger kind ongewenst gedrag laat zien, kunnen we de volgende technieken inzetten:

- **Een alternatief aanbieden:** We keuren het gedrag af (niet het kind zelf), bij voorkeur in de we-vorm. We leggen uit waarom het niet mag en benoemen het gewenste gedrag. We geven eenvoudige en directe opties om te begrijpen wat wel mag. Bijvoorbeeld: "We klimmen niet op het hek linksachter want dat is gevaarlijk, je mag wel klimmen op het klimrek."
- **Time-in:** Als een kind doorgaat met ongewenst gedrag, kan de pedagogisch medewerker een time-in inzetten. De pedagogisch medewerker zorgt dat de ongewenste situatie stopt en plaatst het kind dicht bij zich zodat het tot rust kan komen. Hierdoor komt het kind tot rust en kan er over de situatie nagepraat worden.
- **Een oplossingskans bieden:** We geven het kind de kans om wat er is misgegaan zelf op te lossen. Bijvoorbeeld: "Als je water laat vallen, ruim je het zelf op." We helpen jonge kinderen bij eenvoudige taken zoals iets opruimen als ze iets laten vallen. We leggen uit waarom het belangrijk is om iets op te lossen en moedigen hen aan zelfstandig te handelen. Dit leert kinderen oorzaak-gevolgrelaties leggen en verantwoordelijkheid nemen. Door het zelf op te lossen, groeit hun zelfvertrouwen en zelfredzaamheid.
- **Uit de situatie halen:** We halen het kind uit de situatie en brengen het naar een rustige plek binnen het zicht van de pedagogisch medewerker. Bijvoorbeeld aan een lege tafel tijdens het eetmoment. We geven eenvoudige uitleg en zorgen ervoor dat het kind en de pedagogisch medewerker elkaar kunnen zien. Als het kind tot rust is gekomen, bespreken we de situatie kort na. Dit doen we met jonge kinderen op een basisniveau. Jonge kinderen kunnen soms nog niet alle gevolgen overzien en hun empathisch vermogen is nog in ontwikkeling. Hier houden we rekening mee in het gesprek.
- **Gebruik van positieve bekrachtiging:** We belonen vaak gewenst gedrag met gerichte, eenvoudige complimenten zoals een boks, high five, duimpje omhoog of aai over de bol om goed gedrag te stimuleren.

Kinderen van 7 tot 14 jaar

Wanneer een ouder kind ongewenst gedrag vertoont, passen we verschillende technieken toe om hen te helpen begrijpen en corrigeren:

- **Een alternatief aanbieden:** We keuren het gedrag af (niet het kind zelf) en leggen uit waarom het niet mag, waarbij we het gewenste gedrag benoemen. We geven duidelijke uitleg en meerdere opties om te begrijpen wat wel mag. Bijvoorbeeld: "We rennen niet op de tribune of in de kantine, want dat is gevaarlijk. Je kunt wel op het speelveld of buiten rennen." Door kinderen meerdere opties te geven, leren ze keuzes te maken en wordt hun probleemoplossend vermogen gestimuleerd. Dit is belangrijk voor hun ontwikkeling, omdat ze leren nadenken over hun gedrag en de gevolgen daarvan.
- **Time-in:** Als een kind doorgaat met ongewenst gedrag, kan de pedagogisch medewerker een time-in inzetten. De pedagogisch medewerker zorgt dat de ongewenste situatie stopt en plaatst het kind dicht bij zich zodat het tot rust kan komen. We leggen rustig uit waarom het gedrag niet acceptabel is en bespreken samen hoe het anders kan. We stimuleren de creativiteit, het probleemoplossend vermogen en de samenwerking door het kind aan te moedigen om alternatieve oplossingen te bedenken voor het ongewenste gedrag. Dit helpt het kind om inzicht te krijgen in zijn gedrag en te leren hoe het in de toekomst beter kan handelen.
- **Een oplossingskans bieden:** We geven het kind de kans om wat er is misgegaan zelf op te lossen. Bijvoorbeeld: "Als je iets omstoot of kapot maakt, ruim je het zelf op of help je met repareren." We begeleiden kinderen bij het oplossen van problemen en laten hen nadenken over oplossingen. Dit stimuleert oorzaak-gevolgrelaties en helpt hen verantwoordelijkheid te nemen. Door zelf problemen op te lossen, groeit hun zelfvertrouwen en zelfredzaamheid.
- **Uit de situatie halen:** We halen het kind uit de situatie en zoeken een plekje waar het kind tot rust kan komen (bijvoorbeeld aan de kant van het veld of binnen als hier een pedagogisch medewerker aanwezig is) of een andere activiteit kan doen. Dit is geen time-out. We zorgen er altijd voor dat wij het kind kunnen zien en het kind ons. Als het kind eraan toe is, bespreken we de situatie na en reflecteren we op het gedrag en mogelijke alternatieven. We houden hierbij rekening met hun ontwikkeling en leggen dingen uit op een manier die ze begrijpen. Dit helpt hen om verantwoordelijkheid te nemen voor hun acties en om in de toekomst betere keuzes te maken.
- **Gebruik van positieve bekrachtiging:** We belonen gewenst gedrag met gerichte, positieve complimenten zoals een schouderklopje, duimpje omhoog, een boks of een verbaal compliment om goed gedrag te stimuleren. Bijvoorbeeld: "Goed gedaan dat je je speelgoed hebt opgeruimd!" Positieve bekrachtiging helpt kinderen om te begrijpen welk gedrag gewenst is en waarom het belangrijk is. Het versterkt hun zelfvertrouwen en moedigt hen aan om goed gedrag te herhalen. Door oprechte en specifieke complimenten te geven, voelen kinderen zich gewaardeerd en begrepen. Dit vergroot de kans op herhaling van gewenst gedrag en verkleint de kans op herhaling van ongewenst gedrag.

- **Reflectie op gedrag:** We laten het kind nadenken over zijn gedrag door vragen te stellen zoals: "Wat had je anders kunnen doen?" of "Hoe denk je dat dit opgelost kan worden?" Dit helpt het kind om inzicht te krijgen in zijn gedrag en leert hem zelf oplossingen te bedenken.

3. Het bevorderen van persoonlijke vaardigheden

We bevorderen de ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden bij kinderen, zodat ze steeds zelfstandiger worden in een veranderende omgeving. Hierbij richten wij ons op de volgende vaardigheden:

- Motoriek
- Cognitie (denken en redeneren)
- Taal
- Creativiteit

In dit hoofdstuk worden diverse materialen beschreven. Sommige materialen zijn direct toegankelijk voor kinderen, andere niet. Dat sommige materialen niet direct beschikbaar zijn, heeft enerzijds te maken met de veiligheid en anderzijds omdat we sommige materialen willen rouleren om ze uitdagend te houden.

3.1. Motoriek

Bewegen verbetert coördinatie, evenwicht, kracht en zelfredzaamheid. Het bevordert een goed gevoel en vermindert stress. We gebruiken sportactiviteiten om de kinderen veel ruimte en oefening voor grote bewegingen (grote motoriek) en fijne handbewegingen (fijne motoriek) te geven.

Grote motoriek

We stimuleren de grote motorische ontwikkeling door dagelijks verschillende sportactiviteiten aan te bieden. Denk hierbij aan activiteiten zoals: vloer is lava, tikspelen in diverse vormen, voetbal, volleybal, korfbal, knotsbal, zoekspelen, busje trap, kleine versies om de tafel, tafeltennis, verstoppertje, trefbal in verschillende vormen, turnen, parcours tikkertje en speeltuin. Dagelijks bieden we ten minste één sport- of spelactiviteit aan waaraan kinderen die dat willen mee mogen doen. Dit betekent dat kinderen van verschillende leeftijden meedoen met de aangeboden activiteit(en). Om ervoor te zorgen dat alle kinderen op hun eigen niveau worden uitgedaagd en plezier hebben, differentiëren we binnen de activiteiten.

Kinderen van 4 tot 7 jaar ontwikkelen vooral basale motorische vaardigheden zoals rennen, springen, gooien en vangen. Bij kinderen van 7 tot 14 jaar zien we een verfijning en verdere ontwikkeling van deze motorische vaardigheden. Ze werken aan nauwkeurigere en gerichtere bewegingen zoals gooien, trappen, balanceren en rennen. Daarnaast ligt de focus op het verder versterken en perfectioneren van meer complexe bewegingen en strategieën, zoals dribbelen, gericht passen en teamspel.

We zorgen ervoor dat alle kinderen op hun eigen niveau kunnen deelnemen aan het spel door elk kind persoonlijke aandacht te geven, afgestemd op hun individuele ontwikkelingsniveau. Tijdens het volleyballen kan de pedagogisch medewerker bijvoorbeeld een jong kind in zijn team aanmoedigen om de bal naar hem toe te gooien, terwijl een ouder kind wordt gestimuleerd om de bal over het net te krijgen met de juiste volleybaltechniek. Op deze manier zorgen we ervoor dat ieder kind op zijn of haar eigen niveau wordt aangesproken en gemotiveerd om zich verder te ontwikkelen.

Fijne motoriek

Voor kinderen van 4 tot 7 jaar hebben we het volgende materiaal om de fijne motoriek te stimuleren: kleurpotloden, kleurplaten, stickers, grote pipetten, klei, rijgfiguren etc. Voor kinderen van 7 tot 14 jaar hebben we het volgende materiaal: complexere kleurplaten, spirograafspel, kleine pipetten, washi-tape etc. Het aanvullende materiaal wisselt.

In principe mogen alle kinderen alle materialen pakken en ontdekken. Een vijfjarige die graag het spirograafspel wil proberen, mag dat gewoon pakken. Een tienjarig kind dat zin heeft om een makkelijke kleurplaat te maken, mag dit zeker doen. Op het moment dat de veiligheid in het geding komt, kan de pedagogisch medewerker hiervan afwijken of afspraken maken. Een jonger kind dat bijvoorbeeld met strijkkralen wil spelen, mag dit alleen onder toezicht van de pedagogisch medewerker doen. Als de situatie het niet toelaat dat de pedagogisch medewerker bij het kind aan tafel kan zitten, dan legt de pedagogisch medewerker uit dat het kind een volgende keer met de strijkkralen mag spelen. De pedagogisch medewerker helpt zo nodig het kind iets anders uit te zoeken waar het mee kan spelen.

3.2. Cognitie

Cognitieve vaardigheden zijn mentale processen die we gebruiken om informatie te begrijpen en te verwerken. Wij vinden het belangrijk dat kinderen op een speelse manier leren. Daarom bieden wij verschillende educatieve activiteiten aan die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen zonder dat het 'schools' wordt.

Kinderen van 4 tot 7 jaar

Kinderen van 4 tot 7 jaar kunnen zich steeds beter iets verbeelden dat er niet is, waardoor ze beter kunnen praten over situaties die zijn geweest of nog moeten komen. Ook kunnen ze nadenken over situaties die niet echt bestaan, hoewel dit nog wel beperkt is. Wij stimuleren deze ontwikkeling door in gesprekken rekening te houden met de verbeeldingskracht van kinderen. We stellen vragen zoals "Wat was het leukste vandaag op school?" of "Wat ga je dit weekend doen?". We hebben het ook over situaties in het hier en nu, zoals "Is je cracker lekker?".

Tijdens sportactiviteiten houden we er rekening mee dat jongere kinderen nog niet in staat zijn om veel stappen vooruit te denken of te onthouden, zeker niet als ze afgeleid worden. Daarom herhalen we de instructie als een jonger kind een spelregel tijdens het spel vergeet. Als het nodig is, doen we het nog even voor. Vaak hebben jongere kinderen nog behoefte aan deze visuele ondersteuning.

Bij jongere kinderen is het leren tellen en cijfers herkennen nog in ontwikkeling. Ze leren op school de getallen en de telrij, maar het koppelen aan de werkelijke hoeveelheid is vaak nog lastig. Hier houden we tijdens het sporten rekening mee. We laten jongere kinderen bijvoorbeeld niet de score bijhouden, maar vertellen wie er voor staat. We laten jongere kinderen ook geen teams maken omdat het tellen van het aantal teamleden vaak nog niet zal lukken. Om de telwoorden te oefenen gebruiken we ze in instructies, zoals "Een, twee, drie, start!" of "We hebben vijf ballen nodig. Laten we ze samen eens tellen."

Voor kinderen van 4 tot 7 jaar hebben we spellen zoals kwartet, memory met een eenvoudiger thema en Coblo bouwblokken. Als oudere kinderen hiermee willen spelen, mag dat ook.

Kinderen van 7 tot 14 jaar

Kinderen van 7 tot 14 jaar ontwikkelen hun cognitieve vaardigheden verder en kunnen meer stappen vooruit denken en beter tot denkbeeldige oplossingen komen. We stellen ze vragen zoals: "Hoe zou het zijn om...?" of "Wat zou je willen als...?" Dit prikkelt hun verbeeldingskracht en helpt hen om abstracte situaties beter te begrijpen.

Tijdens eetmomenten wisselen we meningen uit over verschillende onderwerpen, zoals dingen die in de buurt spelen, muziek en sport. We laten door ons eigen gedrag zien dat er vaak nuances zijn in gevoelens en meningen. We proberen tijdens gesprekken kinderen een kritische houding te laten aannemen rondom social media. We stellen bijvoorbeeld vragen als: "Waar heb je dit gezien/ gehoord? Wat zou het motief kunnen zijn om deze post te maken? Hoe betrouwbaar is deze informatie?"

Kinderen in deze leeftijdsgroep oefenen met rekenvaardigheden en kunnen betrokken worden bij activiteiten waarbij ze moeten rekenen, zoals het tellen van materialen of het bijhouden van scores tijdens spelletjes. Voor de jongere kinderen in deze leeftijdscategorie (7 tot ongeveer 9 jaar) houden we dit nog wel eenvoudig. We kunnen hen bijvoorbeeld vragen om 20 ballen te pakken of de score bij voetbal bij te houden. Oudere kinderen (ongeveer 9 tot 14 jaar) kunnen complexere berekeningen maken en moeilijkere scores bijhouden. Bijvoorbeeld de score bij sjoelen of het uitrekenen van het aantal teamleden bij een grotere groep kinderen die meedoen aan een activiteit.

Oudere kinderen kunnen over het algemeen de spelregels goed onthouden, hoewel jongere kinderen in deze groep soms een mondelinge herinnering nodig hebben. Oudere kinderen kunnen vaak complexere spelregels onthouden en toepassen, en kunnen zelfs jongere kinderen helpen door regels uit te leggen of voor te doen. Mocht een spelregel vergeten worden, kunnen ze vaak naar anderen kijken en de regel beredeneren.

Oudere kinderen leren vaak klokkijken. We kunnen hen vertellen hoe laat bepaalde activiteiten gaan plaatsvinden en helpen hen om dit te begrijpen, bijvoorbeeld door te zeggen: "Om vier uur stoppen we met dit spel, dat is als de grote wijzer bovenaan staat." Voor kinderen die moeite hebben met klokkijken, maken we de tijd makkelijker door af te ronden.

De oudste kinderen kunnen complexere concepten begrijpen en verbanden leggen tussen verschillende ideeën. Ze kunnen gedetailleerd denken over situaties die zijn geweest of nog moeten komen, en ze zijn beter in staat om abstracte situaties te begrijpen. Veel kinderen in deze leeftijdsgroep volgen het nieuws via het Jeugdjournaal en zijn gevoelig voor trends via social media. Ze kunnen beter begrijpen wat de impact van bepaalde situaties is voor (groepen) mensen, ook als ze die mensen nog nooit hebben gezien. Tijdens tafelmomenten kunnen er bijvoorbeeld vragen gesteld worden en discussies gevoerd om hun kritisch denkvermogen te prikkelen, zoals: "Welke impact heeft de overstrooming voor de mensen die daar wonen?", "Wat vind jij hiervan?", "Hoe zou jij dit probleem oplossen?" of "Wat denk je dat er zou gebeuren als...?"

Voor oudere kinderen hebben we dammen, schaken, Skip-Bo en mastermind. Overige materialen wisselen. Als jongere kinderen hiermee willen spelen mag dit, tenzij de veiligheid in het geding komt.

Kinderen van 4 tot 7 jaar

Kinderen van 4 tot 7 jaar leren steeds meer woorden en kunnen langere en complexere zinnen maken. Ze beginnen grammaticale regels te begrijpen en te gebruiken, kunnen verhalen vertellen en hun gevoelens beter uitdrukken. Wij stimuleren deze ontwikkeling door kinderen volop de gelegenheid te geven om te praten, te luisteren en te lezen. We moedigen hen aan om hun gedachten en gevoelens te verwoorden en geven hen veel positieve feedback op hun taalgebruik. We maken zaken visueel door te wijzen, voorwerpen te pakken en illustraties te gebruiken. Omdat veel jongere kinderen nog niet kunnen lezen, lezen we geschreven teksten altijd voor, zoals de keuzes voor de activiteiten op het whiteboard. We gaan met de kinderen in gesprek en nemen de tijd voor hun reactie.

We vragen de kinderen om taken uit te voeren die passen bij hun ontwikkelingsniveau. Voor jongere kinderen in deze leeftijdscategorie (ongeveer 4/5 jaar) geven we eenvoudige opdrachten zoals "Kun je de bal halen?" of "Kun je je schoenen aandoen?" Voor oudere kinderen in deze leeftijdscategorie (ongeveer 5/6 jaar) maken we de opdrachten uitdagender, zoals "Kun je de pionnen neerzetten en daarna de ballen verzamelen?" Dit helpt hen om meerstapsinstructies te begrijpen en uit te voeren, wat hun taalbegrip en uitvoerende functies versterkt. We voeren gesprekjes met de kinderen en zorgen voor beurtwissels, zodat ze leren luisteren en reageren. We benoemen onze eigen gevoelens en vragen de kinderen hoe ze zich voelen.

Kinderen van 7 tot 14 jaar

Oudere kinderen kunnen vaak al goed vertellen wat ze willen, denken en voelen. Het vervoegen van woorden gaat vaak al goed. Het niveau tussen kinderen kan in deze leeftijdscategorie nog flink verschillen. Daarom moedigen we kinderen, bijvoorbeeld tijdens het tafelmoment, aan om over verschillende onderwerpen te vertellen, van eenvoudige gebeurtenissen tot complexere ideeën en gevoelens. Zo wordt ieder kind op zijn niveau aangesproken. We laten kinderen elkaar helpen of uitleg geven, wat hun zelfvertrouwen en taalvaardigheden versterkt. We benoemen onze eigen gevoelens en vragen de kinderen hoe ze zich voelen, om hun emotionele taalontwikkeling te bevorderen.

De oudste kinderen (ongeveer 9 jaar en ouder) leren complexere grammaticale structuren en kunnen gedetailleerde en samenhangende verhalen vertellen. Ze begrijpen en gebruiken figuurlijk taalgebruik en kunnen deelnemen aan diepgaandere gesprekken over abstracte onderwerpen. Tegen de tijd dat ze 13 jaar zijn, kunnen ze vaak redeneren, discussiëren en debatteren over verschillende onderwerpen. Wij stimuleren deze ontwikkeling door kinderen volop de gelegenheid te geven om te praten en te luisteren. We moedigen hen aan om hun gedachten en gevoelens te verwoorden. We gaan in gesprek met kinderen en nemen de tijd voor hun reactie, waarbij we diepere en meer complexe vragen stellen om hun taalvaardigheden te stimuleren.

3.4. Creativiteit

Creativiteit gaat over het maken van iets wat er eerder nog niet was. Dit kan zijn om een probleem op te lossen, gevoelens te uiten, iets te maken of een verhaal te vertellen.

Kinderen van 4 tot 7 jaar

Bij kinderen van 4 tot 7 jaar neemt het vermogen om problemen op te lossen toe; ze bedenken bijvoorbeeld creatieve oplossingen als ze tegen uitdagingen aanlopen. Hierbij gaat het vaak om eenvoudige "problemen" die het liefst in het hier en nu zijn. Wij stimuleren de creativiteit van kinderen door hen de vrijheid en ruimte te geven om hun eigen ideeën te verkennen. We grijpen niet direct in als ze een probleem tegenkomen, tenzij de veiligheid in gevaar is. Dit geeft hen de kans om zelf een oplossing te bedenken en hun creatief denkvermogen te ontwikkelen.

Als een kind bijvoorbeeld zijn hesje kwijt is, vragen we niet direct waar het hesje is, maar vragen we: "Wat zou je kunnen doen?" Hiermee hopen we het kind te stimuleren om zelf verschillende plekken te zoeken en vindplaatsen te bedenken. Als ze er niet uitkomen, bieden wij suggesties of meerdere oplossingen aan om hen op weg te helpen. Bijvoorbeeld: "Heb je al bij de kapstok gekeken of op de stoel waar je hebt gegeten?"

We proberen zoveel mogelijk ervoor te zorgen dat jongere kinderen mee kunnen doen met de oudere kinderen. Tijdens verstoppertje kijkt de pedagogisch medewerker bijvoorbeeld welke jongere kinderen zelf een verstopplek kunnen bedenken. De pedagogisch medewerker helpt jongere kinderen die dit niet kunnen door samen met hen een verstopplek te zoeken.

Voor jongere kinderen hebben we knutselmateriaal om mee te knutselen. Denk hierbij aan blaadjes, stickers, schilderstape en los knutselmateriaal. Om te bouwen is er Coblo.

Kinderen van 7 tot 14 jaar

Oudere kinderen kunnen vaak oplossingen bedenken voor complexere problemen dan jongere kinderen. We geven oudere kinderen de tijd om zelf tot een oplossing te komen of bieden handvatten om zelf tot een oplossing te komen. Als een kind bijvoorbeeld een spel wil doen maar niet weet welk spel, kan de pedagogisch medewerker als aanmoediging vragen: "Waar heb je zin in?" Hiermee is de pedagogisch medewerker betrokken maar laat ruimte voor een eigen creatieve oplossing. Als het kind er niet uitkomt, kan de pedagogisch medewerker bijvoorbeeld het handvat geven: "Misschien heeft kind X een leuk idee? Je kunt het altijd even overleggen."

Tijdens het sporten en andere activiteiten moedigen we kinderen aan om creatief te zijn en zelf initiatief te nemen. We kunnen hen bijvoorbeeld een obstakelparcours laten maken waarin ze hun eigen hindernissen kunnen ontwerpen en bouwen. We laten hen ook meedenken over het maken van nieuwe spellen met zelfbedachte spelregels. Door deze spellen te spelen, ervaren ze de gevolgen van hun regels. Als dit tot problemen leidt, bespreken we met hen hoe we de spelregels kunnen aanpassen om het probleem op te lossen.

Voor oudere kinderen hebben we knutselmateriaal om mee te knutselen. Denk hierbij aan vouwblaadjes, kleurpotloden, stickers, plakband, loom-elastiekjes en los knutselmateriaal.

4. Het bevorderen van sociale competenties

We helpen kinderen om goed met anderen om te gaan. We leren hen spelenderwijs sociale vaardigheden, zodat ze zelfstandig vriendschappen kunnen maken en onderhouden. Door activiteiten te organiseren, zorgen we ervoor dat kinderen samen leren werken en met elkaar leren omgaan. Dit helpt hen om beter te functioneren in een groep. We zorgen ervoor dat deze vaardigheden op een natuurlijke en speelse manier worden aangeleerd, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling.

4.1. Sociale competenties

Kinderen van 4 tot 7 jaar

Kinderen van 4 tot 7 jaar leggen steeds meer en intensiever contact met andere kinderen en leren steeds beter om samen te spelen en elkaar te helpen. Ze ontwikkelen empathie, waardoor ze leren om door de ogen van een ander naar een situatie te kijken. Zo kunnen ze bijvoorbeeld een ander kind troosten als het verdrietig is. In deze leeftijdsgroep ontstaan de eerste echte vriendschappen, maar deze zijn nog flexibel en kunnen snel veranderen. Kinderen beginnen te begrijpen wat het betekent om een vriend te zijn en hoe ze vriendschappen kunnen onderhouden.

Wij stimuleren de sociale ontwikkeling van kinderen door hen volop de gelegenheid te geven om met elkaar te spelen en samen te werken tijdens onze sportieve activiteiten. Door spellen waarbij teams tegen elkaar spelen, leren jongere kinderen om een deel van een team te zijn en begrijpen ze dat iedereen op zijn eigen manier van waarde is. Ze leren ook dat je soms wint en soms verliest. We praten met de kinderen over hun emoties en gevoelens: winnen is een leuk gevoel, verliezen kan je verdrietig of boos maken.

Jongere kinderen leren dat er spelregels zijn en dat iedereen zich daaraan moet houden. Ze leren ook dat regels soms flexibeler worden toegepast als dit nodig is. Als er bijvoorbeeld niet gescoord wordt bij voetbal, kan het doel vergroot worden. Deze aanpassing leert een jong kind dat het plezier van samen spelen soms belangrijker is dan de voorgeschreven afspraken.

Kinderen van 7 tot 14 jaar

Kinderen van 7 tot 14 jaar ontwikkelen hun sociale vaardigheden verder en leren steeds complexere sociale interacties begrijpen en toepassen. In deze fase worden vriendschappen belangrijker en stabiel. Ze krijgen een dieper begrip van loyaliteit, samenwerking en empathie. Ze leren om conflicten zelf op te lossen en ontwikkelen beter inzicht in sociale normen en verwachtingen.

Door sportactiviteiten aan te bieden waarbij teams tegen elkaar strijden, leren oudere kinderen dat iedereen zijn eigen unieke waarde heeft voor een team. Ze begrijpen dat sommige teamleden bij het ene spel waardevoller zijn dan bij het andere spel, afhankelijk van hun vaardigheden, maar dat sport meer is dan alleen winnen. Ze leren dat je als team voor elkaar opkomt omdat het gevoel ertoe doet. Je kunt bijvoorbeeld best een keer de bal naar een kind spelen dat minder balvaardig is, ondanks dat je weet dat dit tactisch niet de beste keuze is, omdat je beseft dat dit kind dan een teamgevoel krijgt. Het gevoel van winnen is leuk op de korte termijn; sportplezier en vriendschappen op de lange termijn zijn belangrijker.

De kinderen leren dat spelregels er vooral zijn om het spel goed te laten verlopen en iedereen een eerlijke kans te geven. Ze leren dat regels aangepast kunnen worden als de situatie daarom vraagt of flexibel toegepast kunnen worden. Bij een tikspel houd je je misschien bij het ene kind iets in, terwijl je achter een ander kind voluit gaat. Oudere kinderen ontdekken dat de gevoelens van anderen soms belangrijker zijn dan je eigen prestaties.

Oudere kinderen leren steeds beter om te gaan met teleurstellingen. Als een beslissing in het nadeel van hun team uitvalt, begrijpen ze dat door in boosheid of teleurstelling te blijven hangen, ze hun team in de steek laten en zeker niet zullen winnen. Ze leren copingmechanismen om met gevoelens van verdriet of boosheid om te gaan, zoals diep ademhalen, tot tien tellen of zich even uit de situatie terugtrekken. Door zich eroverheen te zetten, maken ze kans om te winnen. Zo leren ze dat teambelang zwaarder kan wegen dan persoonlijk belang. Daarnaast leren oudere kinderen trots te zijn op elkaar, elkaar aan te moedigen en te helpen. Ze leren samenwerken door over te gooien, vrij te gaan staan, handig aan te spelen en rekening te houden met elkaars kwaliteiten en gebreken.

4.2. Omgaan met conflicten tussen kinderen onderling

We vinden het belangrijk dat kinderen leren hoe ze conflicten op een positieve en constructieve manier kunnen oplossen. We bieden hierbij ondersteuning die passend is voor de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen. Hiervoor hanteren we de volgende aanpak:

1. **Luisteren zonder oordeel:** We luisteren aandachtig naar beide kinderen zonder te oordelen. We laten ze hun verhaal vertellen en bevestigen hun gevoelens door uitspraken als "Ik begrijp dat je boos bent omdat..."
2. **Gelijkwaardige spreekansen:** We zorgen ervoor dat beide kinderen de kans krijgen om hun kant van het verhaal te vertellen zonder onderbroken te worden. Dit kan bijvoorbeeld door een voorwerp te gebruiken dat aangeeft wie aan de beurt is om te praten.
3. **Gevoelens herkennen en benoemen:** We helpen de kinderen om hun gevoelens te herkennen en te benoemen. We kunnen vragen stellen zoals "Hoe voel je je nu?" of "Waarom maakt dit je boos?"
4. **Grenzen aangeven:** We leren kinderen om duidelijk hun grenzen aan te geven en om te vragen wat ze nodig hebben. Bijvoorbeeld: "Ik vind het niet leuk als je mijn speelgoed afpakt. Kun je het alsjeblieft teruggeven?"
5. **Samen oplossingen zoeken:** We moedigen de kinderen aan om samen naar een oplossing te zoeken. We kunnen vragen stellen zoals "Hoe kunnen jullie dit samen oplossen?" of "Wat kunnen jullie doen om weer vrienden te zijn?"
6. **Alternatieve oplossingen:** Als kinderen er niet zelfstandig uitkomen stellen we alternatieve manieren voor om met de situatie om te gaan. Bijvoorbeeld: "In plaats van te duwen, kun je vragen of je mee mag spelen." Of "Als jij nou niet meer ... en jij niet meer ... kunnen jullie dan weer vrienden zijn?"
7. **Complimenten voor positief gedrag:** We geven complimenten voor positieve gedragingen tijdens het conflict. Bijvoorbeeld: "Goed gedaan dat je rustig hebt verteld wat je dwars zat."

We passen deze aanpak aan het niveau van de kinderen aan:

- Voor kinderen van 4 tot 7 jaar maken we de zinnen kort en houden we de inhoud simpel. We geven hen sneller dan bij de oudere kinderen een oplossingsrichting.
- Bij conflicten tussen oudere kinderen moedigen we hen aan om actief naar elkaar te luisteren en helpen we hen om assertief te communiceren zonder agressief te worden. We laten hen reflecteren op het conflict nadat het is opgelost, zodat ze kunnen leren van de situatie en beter voorbereid zijn op toekomstige conflicten.

4.3. Omgaan met pesten

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig en geaccepteerd voelen. Pesten is onacceptabel en we streven naar een omgeving waar respect, vriendelijkheid en samenwerking centraal staan. Wanneer we pestgedrag opmerken, geven we hier woorden aan. We zorgen dat kinderen weten dat ze altijd naar een volwassene kunnen stappen als ze gepest worden of iemand anders zien pesten. Positief gedrag belonen we tijdens alle activiteiten.

De sportactiviteiten die we organiseren zijn gericht op het bevorderen van samenwerking. We houden actief toezicht tijdens de activiteiten en tafelmomenten om pestgedrag vroegtijdig te signaleren. De pedagogisch medewerkers sporten regelmatig mee. Bij pestgedrag grijpen we onmiddellijk in en bespreken het met de betrokken kinderen. We nemen gepaste maatregelen tegen pesten, zoals reflectiemomenten tijdens speeltijd in bij het klimgedeelte. We bieden emotionele steun aan kinderen die gepest zijn. Als we merken dat een kind gepest wordt, houden we dit kind extra in de gaten om zijn of haar (fysieke of emotionele) veiligheid te waarborgen.

Door middel van observatie en gesprekken met het kind dat gepest wordt, de het kind dat gepest heeft en betrokkenen proberen we te achterhalen of en op welke manier we het kind dat gepest wordt weerbaarder kunnen maken en wat de onderliggende reden voor het kind dat gepest heeft kan zijn om dit gedrag te laten zien.

Het kind dat gepest heeft leggen we de impact van het pesten uit. Als de situatie erom vraagt, plaatsen we het kind dat gepest heeft over naar een andere activiteit zodat het kind dat gepest heeft en het kind dat gepest wordt gescheiden worden. We maken met het kind dat gepest heeft op een rustig moment afspraken om het pesten in de toekomst te voorkomen. Houdt het pesten aan, dan betrekken we ouders bij het proces om tot een gezamenlijke aanpak te komen. Dit gebeurt onder begeleiding van de pedagogisch coach.

5. Overdracht van normen en waarden

We laten kinderen kennismaken met algemeen aanvaarde waarden en normen in Nederland. Zo leren ze respectvol met anderen om te gaan, met het uitgangspunt dat ze een waardevol onderdeel van de samenleving zijn en worden.

Wij leren kinderen respect te hebben voor anderen en hun bezittingen door zelf het goede voorbeeld te geven. We moedigen hen aan om netjes te vragen als ze iets willen hebben, bijvoorbeeld door te zeggen: "Hoe vragen we dat ook alweer? Mag ik alsjeblieft...?" Kinderen die netjes om iets vragen, belonen we met positieve aandacht, zoals een compliment of een glimlach.

We moedigen kinderen aan om speelgoed of (sport)materialen te delen. Kinderen die delen, krijgen positieve aandacht van ons. Als delen lastig is, helpen we de kinderen met het verdelen van beurten, bijvoorbeeld door om de beurt te spelen.

We stimuleren geduld door kinderen te leren om te wachten op hun beurt tijdens spelletjes en dagelijkse activiteiten, zoals tijdens het eten of bij het naar binnen gaan na het buitenspelen.

We stimuleren zorg voor de omgeving door kinderen te leren om op te ruimen na het spelen. We stimuleren zorgzaam gedrag door kinderen te laten zien hoe ze voor zichzelf, anderen en hun omgeving kunnen zorgen. We leren kinderen waarom (spel)regels belangrijk zijn voor hun veiligheid en het welzijn van anderen. We leggen uit wat de regels zijn en waarom we ze moeten volgen, bijvoorbeeld niet binnen rennen om vallen te voorkomen of handen wassen voor het eten om gezond te blijven.

We stemmen onze interacties af op het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Kinderen van 4 tot 7 jaar

Kinderen van 4 tot 7 jaar moeten veel normen nog leren en begrijpen vaak nog niet waarom er een regel is. We leggen regels eenvoudig uit en herhalen ze regelmatig.

Kinderen van 7 tot 14 jaar

Kinderen van 7 tot 14 jaar beginnen beter te begrijpen wat goed en fout is, leren empathie te tonen en ontwikkelen een gevoel van verantwoordelijkheid. Hoe ouder ze worden, des te meer ze leren over complexere sociale regels en morele principes. Ze begrijpen steeds beter waarom bepaalde regels belangrijk zijn en hoe ze bijdragen aan een harmonieuze samenleving. Ze ontwikkelen een sterker gevoel van rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid en kunnen deze principes toepassen in hun dagelijkse interacties.

6. Ontwikkeling in beeld

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. Daarom houden wij goed in de gaten waar een kind staat in zijn of haar ontwikkeling en helpen wij hen bij het zetten van volgende stappen.

6.1. Volgen van de ontwikkeling

Wij volgen de ontwikkeling van het kind aan de hand van ons zelfgemaakte formulier: 'Het kind in beeld'. Dit wordt twee keer per jaar ingevuld. Twee keer per jaar hebben wij een kindbespreking waarbij de mentoren, de locatiemanager en overige pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. De mentor vult voorafgaand aan deze bespreking het formulier in, waardoor de ontwikkeling en het welzijn van het kind wordt vastgelegd. Tijdens de teambespreking worden de opvallendheden bij de kinderen besproken en acties ingezet indien nodig. Hierbij kan de pedagogisch coach worden ingeschakeld. De ingevulde formulieren worden bewaard in het kinddossier van het betreffende kind. Ouders mogen altijd vragen om het kinddossier van hun eigen kind in te zien.

Het formulier 'Kind in beeld' is als bijlage toegevoegd aan dit beleidsstuk.

6.2. Zorgen rondom de ontwikkeling

Als een pedagogisch medewerker één of meerdere opvallendheden constateert in de ontwikkeling of het gedrag van het kind en hier zorgen over heeft, volgt zij het volgende stappenplan:

Stap 1:

De pedagogisch medewerker bespreekt zijn/haar zorgen met de mentor van het kind. Als de mentor zelf iets opmerkt dat opvalt, bespreekt zij dit met haar directe collega's op de groep.

Stap 2:

Op basis hiervan kan de mentor informatie vragen aan de ouders. Dit kan ervoor zorgen dat de mentor besluit om verdere actie te staken, bijvoorbeeld omdat het gedrag verklaarbaar en logisch is of omdat de ouders al op de hoogte zijn en zelf de juiste (professionele) hulp hebben ingeschakeld, zoals medische of opvoedkundige hulp.

Stap 3:

Als de zorg nog steeds bestaat, bespreekt de mentor de opvallende zaken met de pedagogisch coach. Deze kan de mentor adviseren en, indien nodig, de andere vaste pedagogisch medewerkers op de groep begeleiden, stimuleren of helpen bemiddelen bij het (pedagogisch) handelen.

Stap 4:

Als de pedagogisch coach geen passend advies kan geven, of als het gegeven advies niet tot het gewenste resultaat leidt en de zorg blijft bestaan, bespreekt de mentor (indien de situatie hierom vraagt samen met de pedagogisch coach) de zorgen met de ouders. De ouders wordt toestemming gevraagd om hulp aan te vragen bij hulpinstanties en/of ze worden doorverwezen naar passende en professionele hulpinstanties die vermeld staan op de sociale kaart (deze is als bijlage bij dit plan toegevoegd). Tijdens dit gesprek worden er afspraken gemaakt over hoe de mentor en ouders elkaar (blijven) informeren over de hulp.

7. Een vaste mentor

Ieder kind dat bij ons komt, wordt gekoppeld aan een mentor. De mentor voert het intakegesprek met 'zijn' of 'haar' kinderen. Zo kunnen ouders direct kennis maken. Mocht dit onverhoopt niet kunnen neemt de leidinggevende het intakegesprek over en informeert het gezin aan welke mentor zij gekoppeld zijn. Ouders kunnen deze informatie ook terugvinden in onze digitale ouderomgeving (Portabase). Kinderen kunnen op de magneetborden zien wie hun mentor is, met daarop foto's van de mentor en de kinderen.

De mentor bespreekt de ontwikkeling van het kind in ieder geval jaarlijks, bij voorkeur op de locatie. Als ouders aangeven het gesprek liever telefonisch te voeren, kan dat ook. Als ouders geen behoefte hebben aan een oudergesprek, respecteren we dit. De oudergesprekken vinden meestal plaats in februari of maart. De mentor voert het gesprek aan de hand van het formulier 'oudergesprek' en op basis van de gegevens van het ingevulde formulier 'Kind in beeld' (beide formulieren zijn als bijlage aan dit plan toegevoegd).

Indien nodig, kunnen er tussentijds extra gesprekken plaatsvinden op verzoek van de ouder, het kind, de mentor of de locatiemanager. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Ouders kunnen altijd een afspraak maken met de mentor.

De mentor communiceert bijzonderheden over het kind aan de rest van het team. Dit kan gaan om allergieën, ziekten, het toedienen van medicatie en extra persoonlijke behoeften. De mentor noteert deze bijzonderheden in het (online) kinddossier.

8. Basisgroepen

8.1. De basisgroep

Een kind wordt opgevangen in een vaste basisgroep. Een basisgroep is een vaste groep kinderen met vaste pedagogisch medewerkers.

Expeditie 78 PKC bestaat uit drie basisgroepen waarvan er op dit moment twee actief zijn:

Naam groep	Leeftijd	Maximum kinderen tegelijk in de basisgroep
Blauw	4 t/m 13 jaar (met de focus op oudere kinderen)	30
Rood	4 t/m 13 jaar (met de focus op jongere kinderen)	30
Geel (momenteel inactief)	4 t/m 13 jaar	12
Paars* (blauw en rood samen)	4 t/m 13 jaar	30

*Deze groep ontstaat enkel als er wordt samengevoegd en kan dus nooit tegelijk aanwezig zijn als één of meerdere groepen actief is.

Tijdens de overdracht na de eerste opvangdag informeert de mentor de ouders over de basisgroep waarin hun kind(eren) is/zijn geplaatst. Als de mentor niet aanwezig is, zal een andere pedagogisch medewerker dit aan de ouder(s) doorgeven.

In het digitale oudersysteem kunnen ouders terugvinden in welke groep hun kind is geplaatst. Ook op het whiteboard in de gang staat aangegeven in welke groep elk kind is ingedeeld.

Wanneer een kind naar een andere groep gaat, wordt dit vooraf mondeling besproken met de ouders door de mentor of de locatiemanager. Ouders kunnen zelf ook een verzoek indienen voor een andere groepsindeling.

8.2. De werkwijze op de groepen

Voor de kinderen hebben wij een gebalanceerd dagritme ontwikkeld. Hierbij houden wij rekening met momenten van rust en activiteit. Wij houden hier zo veel mogelijk aan vast. Echter, als de situatie erom vraagt, kunnen wij hiervan afwijken. Het welzijn van de kinderen is voor ons leidend.

Dagritme naschoolse dagopvang maandag, dinsdag en donderdag	
Tot alle kinderen binnen zijn.	Wanneer de kinderen van school zijn opgehaald en bij de BSO arriveren, spelen ze vrij onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Dit op het eerste sportveld of in de kantine.
Zodra alle kinderen binnen zijn.	<p>We eten een tussendoortje. Kinderen eten in hun eigen basisgroep aan hun eigen tafel(s). Aan het eind van het eetmoment legt een pedagogisch medewerker de activiteiten van die dag uit.</p> <p>Voor kinderen die willen deelnemen aan een activiteit, staat de medewerker van activiteit 1 bij de deur. Zij kunnen zich daar verzamelen om samen naar de locatie van de activiteit te gaan, zoals de sportzaal, een van de sportvelden, het volleybalveld of de klimspeeltuin. Bij meerdere activiteiten doen de overige medewerkers hetzelfde.</p> <p>Voor kinderen die liever vrij willen spelen, geldt het volgende: als het vrije spel binnen in de kantine plaatsvindt, kunnen zij meteen daar beginnen. Vindt het vrije spel buiten plaats, dan verzamelen zij zich bij de medewerker bij de deur die het vrije spel begeleidt. Bij twee begeleidende medewerkers voor het vrije spel kan er zowel binnen als buiten vrij gespeeld worden, waarbij één medewerker binnen en de ander buiten aanwezig is. Zo is er altijd toezicht beschikbaar voor de kinderen.</p>
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (vaak rond 15.15 uur)	De (sport)activiteiten beginnen dan. Het aanbod verschilt. Er is daarnaast altijd een optie voor vrij spel. De activiteiten kunnen binnen en/of buiten op het terrein plaatsvinden. Als de pedagogisch medewerker merkt dat de spanningsboog op is, kan hij besluiten de activiteit te beëindigen. Hij kan een nieuwe activiteit aanbieden of samen met de kinderen mee te doen met het vrije spel.
Ongeveer 16.45 uur	We eten een tussendoortje.
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (vaak rond 17.00 uur)	Er wordt vrij gespeeld, zowel binnen in de kantine als buiten.
Ongeveer 17.30 uur	Kinderen worden samengevoegd zodra het kinderaantal dit toelaat (als er 30 of minder kinderen aanwezig zijn). De kinderen krijgen een lichte maaltijd. Als de kinderen niet zijn samengevoegd, eten ze aan hun eigen groepstafel(s). Zijn de kinderen wel samengevoegd, dan zitten de kinderen aan de tafel(s) bij elkaar. Na het eten worden er (bord)spelletjes aan tafel gedaan of vrij gespeeld.
18.30 uur	Einde van de opvangdag.

Dagritme naschoolse dagopvang woensdag en vrijdag	
Tot alle kinderen binnen zijn. * (Rond 12.30 uur) *Behalve de kinderen van de Kameleon	Wanneer de kinderen van school zijn opgehaald en bij de BSO arriveren, spelen ze vrij onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Dit op het eerste sportveld of in de kantine.
Zodra alle kinderen binnen zijn. * (Rond 12.30 uur) *Behalve de kinderen van de Kameleon	<p>We eten een lunch, Kinderen eten in hun eigen basisgroep aan hun eigen tafel(s). Aan het eind van het eetmoment legt een pedagogisch medewerker de activiteiten van die dag uit.</p> <p>Voor kinderen die willen deelnemen aan een activiteit, staat de medewerker van activiteit 1 bij de deur. Zij kunnen zich daar verzamelen om samen naar de locatie van de activiteit te gaan, zoals de sportzaal, een van de sportvelden, het volleybalveld of de klimspeeltuin. Bij meerdere activiteiten doen de overige medewerkers hetzelfde.</p> <p>Voor kinderen die liever vrij willen spelen, geldt het volgende: als het vrije spel binnen in de kantine plaatsvindt, kunnen zij meteen daar beginnen. Vindt het vrije spel buiten plaats, dan verzamelen zij zich bij de medewerker bij de deur die het vrije spel begeleidt. Bij twee begeleidende medewerkers voor het vrije spel kan er zowel binnen als buiten vrij gespeeld worden, waarbij één medewerker binnen en de ander buiten aanwezig is. Zo is er altijd toezicht beschikbaar voor de kinderen.</p>
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (vaak rond 13.00 uur)	De (sport)activiteiten beginnen dan. Het aanbod verschilt. Er is daarnaast altijd een optie voor vrij spel. De activiteiten kunnen binnen en/of buiten op het terrein plaatsvinden. Als de pedagogisch medewerker merkt dat de spanningsboog op is, kan hij besluiten de activiteit te beëindigen. Hij kan een nieuwe activiteit aanbieden of samen met de kinderen mee te doen met het vrije spel.
Rond 15.00 uur	<p>We eten een tussendoortje. Kinderen eten in hun eigen basisgroep aan hun eigen tafel(s). Aan het eind van het eetmoment legt een pedagogisch medewerker de activiteiten van die dag uit.</p> <p>Voor kinderen die willen deelnemen aan een activiteit, staat de medewerker van activiteit 1 bij de deur. Zij kunnen zich daar verzamelen om samen naar de locatie van de activiteit te gaan, zoals de sportzaal, een van de sportvelden, het volleybalveld of de klimspeeltuin. Bij meerdere activiteiten doen de overige medewerkers hetzelfde.</p> <p>Voor kinderen die liever vrij willen spelen, geldt het volgende: als het vrije spel binnen in de kantine plaatsvindt, kunnen zij meteen daar beginnen. Vindt het vrije spel buiten plaats, dan verzamelen zij zich bij de medewerker bij de deur die het vrije spel begeleidt. Bij twee begeleidende medewerkers voor het vrije spel kan er zowel binnen als buiten vrij gespeeld worden, waarbij één medewerker binnen en de ander buiten aanwezig is. Zo is er altijd toezicht beschikbaar voor de kinderen.</p>
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (Vaak rond 15.30 uur)	De (sport)activiteiten beginnen dan. Het aanbod verschilt. Er is daarnaast altijd een optie voor vrij spel. De activiteiten kunnen binnen en/of buiten op het terrein plaatsvinden. Als de pedagogisch medewerker merkt dat de spanningsboog op is, kan hij besluiten de activiteit te beëindigen. Hij kan een nieuwe activiteit aanbieden of samen met de kinderen mee te doen met het vrije spel.
Ongeveer 16.45 uur	We eten een tussendoortje.
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (vaak rond 17.00 uur)	Er wordt vrij gespeeld, zowel binnen in de kantine als buiten.
Ongeveer 17.30 uur	Kinderen worden samengevoegd zodra het kinderaantal dit toelaat (als er 30 of minder kinderen aanwezig zijn). De kinderen krijgen een lichte maaltijd. Als de kinderen niet zijn samengevoegd, eten ze aan hun eigen groepstafel(s). Zijn de kinderen wel samengevoegd,

	dan zitten de kinderen aan de tafel(s) bij elkaar. Na het eten worden er (bord)spelletjes aan tafel gedaan of vrij gespeeld.
18.30 uur	Einde van de opvangdag.

Er kan van dit ritme worden afgeweken als er een uitstapje wordt gemaakt, als weersomstandigheden hierom vragen, indien zich een onverwachte omstandigheid voordoet of door overmacht.

Dagritme schoolvrije dag	
7.00 – 10.00 uur	<p>Inloop waarbij de kinderen kunnen vrijspelen. Afhankelijk van het weer is dit in de kantine of op het buitenterrein. De kinderen zijn samengevoegd in de groep <i>Paars</i>. De kinderen splitsen om 10.00 uur naar hun eigen basisgroep of eerder zodra het kinderaantal 31 is.</p> <p>Er kan ook een (groeps)activiteit worden aangeboden. Dit hangt af van de kindbezetting, de personele bezetting en de behoeften van de kinderen.</p>
10.00 uur* *Indien de aard van het uitstapje daarom vraagt, kan het tussendoortje worden vervroegd. Het tussendoortje zal echter niet eerder worden aangeboden dan 9.30 uur, omdat kinderen tot die tijd gebracht mogen worden.	<p>We eten een tussendoortje. De kinderen eten in hun eigen basisgroep aan hun eigen basisgroeptafel. Tijdens het eten legt een pedagogisch medewerker uit hoe het dagprogramma eruitziet: activiteiten op de locatie of een groepsuitstapje. Bij een uitstapje geeft de pedagogisch medewerker praktische informatie. (Meer informatie staat in het hoofdstuk 'Uitstapjes' in het beleid Veiligheid en Gezondheid). Bij een activiteitenaanbod op locatie legt de pedagogisch medewerker het aanbod uit.</p> <p>Als er een activiteitenaanbod op locatie is, staat de pedagogisch medewerker van activiteit één bij de deur. Kinderen die mee willen doen, lopen naar hem toe en gaan naar de plek waar de activiteit plaatsvindt, zoals het bos, een deel van het buitenterrein of een groepsruimte binnen. Als er meer activiteiten zijn, doen de overige medewerkers hetzelfde. Eén medewerker begeleidt het vrije spel, dat binnen of buiten plaatsvindt. Bij twee begeleidende medewerkers kan er zowel binnen als buiten vrij gespeeld worden. Het wordt dan duidelijk aangegeven waar de kinderen wel en niet mogen komen. Eén medewerker is in dit geval binnen en de ander buiten. Zo is er altijd een medewerker beschikbaar voor de kinderen.</p> <p>Bij een uitstapje wordt alles in orde gemaakt: groepjes vormen, hesjes aantrekken, etc.</p>
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (vaak rond 10.15 uur)	<p>De activiteiten vinden plaats. Het aanbod verschilt. Er is altijd een optie voor vrij spel. De activiteiten kunnen binnen en/of buiten op het terrein plaatsvinden. Als de pedagogisch medewerker merkt dat de spanningsboog op is, kan hij besluiten de activiteit te beëindigen. Hij kan dan een nieuwe activiteit aanbieden of samen met de kinderen meedoen met het vrije spel.</p> <p>Of er is een uitstapje.</p>
Rond 12.30 uur	<p>We eten een lunch. Kinderen eten in hun eigen basisgroep aan hun eigen tafel(s).</p> <p>Of er wordt op de plek van het uitstapje gegeten. De tijd kan (afhankelijk van het uitstapje) dan wijzigen.</p>
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (vaak rond 13.00 uur)	<p>De kinderen spelen vrij. Eén medewerker begeleidt het vrije spel. Als het vrije spel binnen of buiten plaatsvindt, wordt er duidelijk aangegeven waar de kinderen mogen komen. Bij twee begeleidende medewerkers kan er zowel binnen als buiten vrij gespeeld worden, waarbij één medewerker binnen en de ander buiten aanwezig is. Zo is er altijd een medewerker beschikbaar voor de kinderen.</p> <p>Er kan eventueel een (groeps)spel gespeeld worden met de kinderen die dit willen. Dit is het moment dat pedagogisch medewerkers met pauze kunnen. De pedagogisch medewerkers geven aan waar er vrij gespeeld wordt en waar de kinderen wel en niet mogen komen. Dit is afhankelijk van verschillende factoren zoals de weersomstandigheden, de kindbezetting, de kind samenstelling en de personele bezetting.</p> <p>Of er is een uitstapje.</p>
Rond 14.30 uur	<p>We eten een tussendoortje. Kinderen eten in hun eigen basisgroep aan hun eigen tafel(s). Aan het eind van het eetmoment legt een pedagogisch medewerker de activiteiten van die dag uit.</p>

	<p>Voor kinderen die willen deelnemen aan een activiteit, staat de medewerker van activiteit 1 bij de deur. Zij kunnen zich daar verzamelen om samen naar de locatie van de activiteit te gaan, zoals de sportzaal, een van de sportvelden, het volleybalveld of de klimspeeltuin. Bij meerdere activiteiten doen de overige medewerkers hetzelfde.</p> <p>Voor kinderen die liever vrij willen spelen, geldt het volgende: als het vrije spel binnen in de kantine plaatsvindt, kunnen zij meteen daar beginnen. Vindt het vrije spel buiten plaats, dan verzamelen zij zich bij de medewerker bij de deur die het vrije spel begeleidt. Bij twee begeleidende medewerkers kan er zowel binnen als buiten vrij gespeeld worden, waarbij één medewerker binnen en de ander buiten aanwezig is. Zo is er altijd toezicht beschikbaar voor de kinderen.</p> <p>Of er wordt op de plek van het uitstapje gegeten. De tijd kan (afhankelijk van het uitstapje) dan wijzigen.</p>
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (Vaak rond 15.30 uur)	<p>De (sport)activiteiten beginnen. Het aanbod varieert, en er is daarnaast altijd een optie voor vrij spel. De activiteiten kunnen zowel binnen als buiten op het terrein plaatsvinden. Als de pedagogisch medewerker merkt dat de spanningsboog op is, kan hij besluiten de activiteit te beëindigen. Hij kan dan een nieuwe activiteit aanbieden of samen met de kinderen meedoen met het vrije spel.</p> <p>Als we een uitstapje hebben, zijn we voor 16.30 uur terug op locatie. Mochten we bij uitzondering niet op tijd terug kunnen zijn, dan worden ouders hier van tevoren over geïnformeerd.</p>
Ongeveer 16.45 uur	We eten een tussendoortje.
Als de kinderen genoeg hebben gegeten (vaak rond 17.00 uur)	Er wordt vrij gespeeld, zowel binnen in de kantine als buiten.
Ongeveer 17.30 uur	Kinderen worden samengevoegd zodra het kinderaantal dit toelaat (als er 30 of minder kinderen aanwezig zijn). De kinderen krijgen een lichte maaltijd. Als de kinderen niet zijn samengevoegd, eten ze aan hun eigen groepstafel(s). Zijn de kinderen wel samengevoegd, dan zitten de kinderen aan de tafel(s) bij elkaar. Na het eten worden er (bord)spelletjes aan tafel gedaan of vrij gespeeld.
18.30 uur	Einde van de opvangdag.

8.3. Voeding

Ontbijt

Het ontbijt varieert en kan bestaan uit een volkoren bolletje, vezelrijke boterham, kaas, kipfilet, notenpasta, ei, stuk fruit, yoghurt, enzovoort. Kinderen kunnen hierbij kiezen uit melk, ongezoete thee of water.

Ochtendtussendoortje

Op schoolvrije dagen bestaat het ochtendtussendoortje meestal uit een stuk fruit en/of groente. Kinderen die aan alleen fruit en/of groente niet voldoende hebben, krijgen een aanvulling, zoals een mueslibol of cracker met beleg. Als een kind moeite heeft met het eten van fruit, wordt een gezond alternatief aangeboden. Dit wordt in overleg met ouders besproken, waarna het kind ofwel toch fruit blijft eten of het alternatieve tussendoortje krijgt.

Lunch

De lunch bestaat vaak uit een broodmaaltijd, zoals volkoren boterhammen, volkoren beschuit, volkoren crackers, (groente)wraps, bruine bolletjes, broodjes, mueslibollen of gezonde sandwiches. Voor het beleg zijn er magere opties, zoals kipfilet, kalkoenfilet of rosbief, vegetarisch beleg (bijvoorbeeld hummus, groentespread, zuivelspread of avocado), komkommer, tomaat, sla, ei, 100% pindakaas, fruit en groenten. Soms wijken we af van de standaard lunch en maken we bijvoorbeeld volkoren kaastosti's, soep of een zelfgemaakte (gezonde) pizza.

Tussendoortje

Het tussendoortje op maandag, dinsdag en donderdag (na schooltijd) en op woensdag en vrijdag (rond 15.00 uur) bestaat doorgaans uit fruit en eventueel groente. De kinderen kiezen eerst uit: een stuk vers fruit van het seizoen, snoepkomkommers, snoeptomaten of een zure bom.

Als dat op is mogen ze kiezen uit het aanbod van de dag. Het aanbod kan bestaan uit: een mueslibol, plak bananenbrood, yoghurt met muesli, rijstenwafel met notenpasta, gedroogd fruit, kokosblokjes, moerbeien of een dadel met roomkaas.

Als een kind moeite heeft met het eten van fruit, wordt een gezond alternatief aangeboden. In overleg met ouders wordt afgesproken of het kind fruit blijft eten of het alternatief krijgt.

Tussendoortje rond 16.45 uur

Dit tussendoortje bestaat uit crackers met beleg, zoals jonge kaas, 100% appelstroop, notenpasta, 100% pindakaas, hummus, zuivelspread, avocadospread, groentespread of kipfilet. Er kan ook suikervrije ontbijtkoek, yoghurt met muesli of een gekookt eitje worden aangeboden.

Lichte maaltijd

Om 17.30 uur wordt een lichte maaltijd aangeboden, die varieert per dag. Denk hierbij aan een salade, wraps, zoete aardappel met groenten en feta, flatbread met kip en groenten, soep, pita met falafel of een tosti.

Drinken

We drinken water, fruitwater, thee, melk of zelfgemaakte ijsthee.

Vieringen

Kinderen die jarig zijn, mogen trakteren. Expeditie 78 verzorgt de traktatie, die wordt afgestemd op het kind.

Tijdens vieringen (zoals Sinterklaas, Kerst, Pasen, enzovoort) kunnen zowel gezonde als iets minder gezonde snacks worden aangeboden. Als extra optie bij vieringen kunnen we ook een minder gezonde drankvariatie aanbieden, zoals vruchtensap, suikervrije limonade of suikervrije frisdrank.

Dieetwensen

Voor kinderen met specifieke dieetwensen zijn op basis van ouderafspraken aangepaste opties beschikbaar deze worden afgestemd op het kind.

8.3. Ophalen uit school

We halen kinderen van de volgende scholen op:

- Oranje Nassau
- Anne Frank
- OBS de Knotwilg
- Prins Floris MB
- Prins Floris ZK
- Prins Constantijn
- OBS 't Kofschip
- SBO De Kameleon
- OBS de Viermaster
- IKC Beatrix
- IKC de Wielen
- Sint Augustinus

Op welke manier wij de veiligheid waarborgen, leest u in het beleid Veiligheid en Gezondheid.

8.4. Haal- en brengtijden

Brengtijden

Voorschoolse opvang

Kinderen die voor 7.30 uur aanwezig zijn, kunnen mee-eten met het ontbijt. Wij vragen ouders vriendelijk maar dringend om hun kind vóór 7.50 uur te brengen, zodat we voldoende tijd hebben om alle kinderen naar school te begeleiden.

Naschoolse opvang

's Middags worden de kinderen opgehaald vanuit hun basisschool. Wij houden hierbij de standaardtijden van de school aan. Mocht hiervan worden afgeweken, bijvoorbeeld door een verkorte lesdag of studiedag, dan vragen wij ouders dit ten minste drie weken van tevoren door te geven. Dit kan per e-mail naar pkc@expeditie78.nl. Zo kunnen we hiermee rekening houden in onze planning.

Schoolvrije dagen

Op schoolvrije dagen opent Expeditie 78 PKC haar deuren om 7.00 uur. Wij vragen ouders dringend om hun kind voor 9.30 uur te brengen, zodat het activiteitenaanbod goed kan worden gevolgd.

Haaltijden

Ouders kunnen hun kind uiteraard ophalen wanneer zij dat willen. Voor de organisatie van ons programma is het echter het meest praktisch als ouders hun kind tussen 16.45 uur en 17.30 uur ophalen. Het kind eet dan niet mee met de avondmaaltijd. Een andere optie is ophalen tussen 18.00 uur en 18.20 uur, zodat het kind in alle rust de avondmaaltijd kan eten en er voldoende tijd is voor de overdracht en het aantrekken van jas en schoenen.

Wanneer wij op schoolvrije dagen een uitstapje maken, zijn wij in principe uiterlijk om 16.30 uur terug op locatie. Indien we hiervan afwijken bij wijze van uitzondering, worden ouders hiervan van tevoren op de hoogte gesteld.

8.5. Samenvoegen van de groepen

Soms voegen we groepen samen. Hierdoor hebben de kinderen de mogelijkheid om met kinderen uit de andere groepen te eten, praten en spelen.

Een kind mag in maximaal één andere basisgroep worden opgevangen naast zijn of haar eigen basisgroep. Het opvangen in de tweede basisgroep gebeurt altijd met vooraf gegeven toestemming van ouders en is voor een tijdelijke, vooraf afgesproken periode.

Bij het samenvoegen zijn een aantal zaken van belang:

- De basisgroep is een vaste groep; het is vooraf bekend welke kinderen erin zitten en welke pedagogisch medewerkers erbij horen.
- Er mag niet dagelijks bepaald worden hoe de groepen worden ingedeeld, aan de hand van het aantal aanwezige kinderen. Met andere woorden: als er op een dag weinig kinderen blijken te komen, mag er niet ter plekke worden besloten om de groepen samen te voegen en een pedagogisch medewerker naar huis te sturen.
- Als we groepen samenvoegen, doen we dit met de hele groep en niet alleen met een deel van de stamgroep.
- Omdat ouders vooraf op de hoogte worden gesteld van de wijze waarop er wordt samengevoegd, kunnen de ouders en pedagogisch medewerkers de kinderen voorbereiden op het samenvoegen.

Er zijn twee manieren die wettelijk zijn toegestaan om samen te voegen:

Structureel samenvoegen

Structureel samenvoegen is samenvoegen op vaste, regelmatige basis. Dit kan gebeuren wanneer er op bepaalde dagen minder kinderen zijn en er minder groepen nodig zijn. Dit is bij Expeditie 78 PKC niet het geval.

- Voor het samenvoegen tijdens de dagranden is geen schriftelijke toestemming nodig. Deze manier van samenvoegen is een werkwijze die in ons pedagogisch beleidsplan staat beschreven.
- Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld tijdens het intakegesprek.

Incidenteel samenvoegen is eenmalig samenvoegen. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als we weten dat er op een dag eenmalig weinig kinderen aanwezig zijn.

Incidenteel samenvoegen

- Incidenteel samenvoegen mag alleen als er op de samengevoegde groep een vertrouwde pedagogisch medewerker is. Een vertrouwde pedagogisch medewerker is iemand die de kinderen kennen (dus niet per se een vast gezicht).
- We informeren ouders vooraf welke basisgroepen samengevoegd worden en wanneer. Dit betekent dat tijdens de vakantie kinderen in een andere basisgroep kunnen zitten dan normaal.
- Ouders moeten vooraf schriftelijke toestemming geven voor de specifieke data waarop we incidenteel samenvoegen.

8.6. Verlaten van de basisgroep of basisgroepsruimte

Verlaten van de basisgroep of basisgroepsruimte

BSO-kinderen hebben, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de pedagogisch medewerkers de kinderen regelmatig de gelegenheid om de omgeving buiten hun eigen groep te verkennen.

Verlaten van de basisgroep of basisgroepsruimte

- Activiteiten vinden plaats in de binnenruimte of buitenruimte van de BSO of buiten de BSO.
- Activiteiten vinden alleen plaats na collegiaal mondeling overleg.

Het gaat hierbij om de volgende activiteiten:

- Buitenspelen
- Vrij spelen
- Een buurtuitstapje
- Een groot uitstapje
- Een sportactiviteit of beweegspellen
- Spel(len)
- Picknicken
- Een viering (bijvoorbeeld een verjaardagsfeestje of een carnavalsviering)
- Een fantasie- of rollenspel
- Een show of optreden voorbereiden en uitvoeren
- Samenkomen, ontspannen en met elkaar praten
- Een (bord)spel
- Een activiteit die aansluit bij de actualiteit

Uitstapjes

Wij hebben de uitstapjes verdeeld in twee typen:

- **Buurtuitstapjes:** Dit zijn alle uitstapjes in Papendrecht, Dordrecht of Sliedrecht
- **Grote uitstapjes:** Dit zijn alle uitstapjes buiten Papendrecht, Dordrecht of Sliedrecht.

Meer informatie over de veiligheid en organisatie rondom uitstapjes is te vinden in het beleid Veiligheid en Gezondheid.

9. Groepsindeling

9.1. Beroepskracht-kindratio

We streven naar een zo vast mogelijk personeelsrooster. Op het whiteboard in de gang kunnen ouders en kinderen zien welke pedagogisch medewerkers er die dag werken.

Het aantal ingeroosterde pedagogisch medewerkers is afhankelijk van de beroepskracht-kindratio (BKR). De BKR is het wettelijk vastgestelde aantal kinderen dat door één pedagogisch medewerker mag worden verzorgd en begeleid in de kinderopvang. Door te werken met de BKR zorgen wij ervoor dat elk kind de aandacht en zorg krijgt die het verdient, en dat de veiligheid en het welzijn van de kinderen gewaarborgd blijven.

Vanaf 1 juli 2024 berekenen wij de BKR op locatieniveau. Hierbij kijken we naar het werkelijke aantal aanwezige kinderen. Om de juiste BKR te berekenen, gebruiken we de tool: www.1ratio.nl. De BKR geldt zowel op de kinderopvanglocatie als bij uitstapjes.

9.2. Personeelsdiensten en afwijken van de beroepskracht-kindratio

Personeelsdiensten en pauzes schooldagen*		
Dag	Personeelsdienst	Pauzes
Maan-, dins-, en vrijdag	13.00 uur tot 18.30 uur	-
Woens-, en vrijdag	11.30 uur tot 18.30 uur	-
Personeelsdiensten en pauzes schoolvrije dagen*		
Dag	Personeelsdienst	Pauzes**
Maandag t/m vrijdag Als er twee medewerkers ingeroosterd zijn.	Vroege dienst: 7.00 uur tot 17.30 uur Late dienst: 8.30 uur tot 18.30 uur	Vroege dienst: 13.00 – 13.30 uur Late dienst: 13.30 – 14.00 uur
Maandag t/m vrijdag Als er drie medewerkers ingeroosterd zijn.	Vroege dienst: 7.00 uur tot 16.30 uur Midden dienst: 8.00 uur tot 18.00 uur Late dienst: 9.00 uur tot 18.30 uur	Vroege dienst: 13.00 – 13.30 uur Middendienst: 13.30 – 14.00 uur Late dienst: 14.00 uur – 14.30 uur
Maandag t/m vrijdag Als er vier medewerkers ingeroosterd zijn.	Vroege dienst: 7.00 uur tot 16.00 uur Midden dienst 1: 8.00 uur tot 17.00 uur Midden dienst 2: 9.00 uur tot 18.30 uur Late dienst: 9.30 uur tot 18.30 uur	Vroege en middendienst 1: 13.00 – 13.30 uur Middendienst 2 en late dienst: 13.30 – 14.00 uur Als de pedagogische situatie er om vraagt kan er ook als volgt pauze genomen worden: Vroege dienst: 13.00 – 13.30 uur Middendienst 1 + 2: 13.30 – 14.00 uur Late dienst: 14.00 uur – 14.30 uur
Maandag t/m vrijdag Als er vijf medewerkers ingeroosterd zijn.	Vroege dienst: 7.00 uur tot 16.00 uur Midden dienst 1: 7.30 uur tot 16.45 uur	Vroege en middendienst 1: 13.00 – 13.30 uur Middendienst 2 en 3: 13.30 – 14.00 uur Late dienst: 14.00 – 14.30 uur

	Midden dienst 2: 8.30 uur tot 17.00 uur Midden dienst 3: 9.00 uur tot 18.30 uur Late dienst: 9.30 uur tot 18.30 uur	
Maandag t/m vrijdag Als er zes medewerkers ingeroosterd zijn.	Vroege dienst: 7.00 uur tot 16.00 uur Midden dienst 1: 7.30 uur tot 16.45 uur Midden dienst 2: 8.30 uur tot 17.00 uur Midden dienst 3: 8.45 uur tot 18.00 uur Midden dienst 4: 9.00 uur tot 18.30 uur Late dienst: 9.30 uur tot 18.30 uur	Vroege en middendienst 1: 13.00 – 13.30 uur Middendienst 2 en 3: 13.30 – 14.00 uur Middendienst 4 en Late dienst: 14.00 – 14.30 uur
Maandag t/m vrijdag Als er zeven medewerkers ingeroosterd zijn.	Vroege dienst: 7.00 uur tot 16.00 uur Midden dienst 1: 7.30 uur tot 16.45 uur Midden dienst 2: 8.30 uur tot 17.00 uur Midden dienst 3: 8.45 uur tot 18.00 uur Midden dienst 4: 8.45 uur tot 18.00 uur Midden dienst 5: 9.00 uur tot 18.30 uur Late dienst: 9.30 uur tot 18.30 uur	Vroege, middendienst 1 + 2: 13.00 – 13.30 uur Middendienst 3 en 4: 13.30 – 14.00 uur Middendienst 5 en Late dienst: 14.00 – 14.30 uur

*Van deze tijden wordt afgeweken als de BKR het verlaten van de medewerker niet toestaat, de medewerker blijft in dat geval dan tot de BKR het wel toelaat.

** Er kan afgeweken worden van de pauzetijden als de pedagogische situatie hier om vraagt, dit is ter beoordeling van de aanwezige pedagogisch medewerkers.

Op schooldagen mogen wij maximaal 30 minuten afwijken van de BKR. Wij hanteren onderstaande kaders met betrekking tot de inzet van ons personeel en de BKR:

Afwijken tijdens schooldagen				
Dag	Maximaal kindaan- tal op locatieniveau	Maximaal aantal pedagogisch medewerkers*	Afwijken middag	Afwijken aan het eind van de dag
Maandag	72	7	Ja	Nee
Dinsdag	72	7	Ja	Nee
Woensdag	72	7	Ja	Nee
Donderdag	72	7	Ja	Nee
Vrijdag	72	7	Ja	Nee

*Het werkelijke in te zetten pedagogisch medewerkers is afhankelijk van het werkelijk aantal kinderen en de leeftijdscategorie.

Op schoolvrije dagen waarbij wij de hele dag opvang bieden, mogen wij maximaal drie uur per dag afwijken van de BKR. Wij gebruiken het afwijken aan de dagranden en om pauze te houden. Wij hanteren onderstaande kaders met betrekking tot de inzet van ons personeel en de BKR:

Afwijken tijdens schoolvrije dagen					
Dag	Maximaal kind aantal op locatieniveau	Maximaal aantal ped. medewerkers*	Afwijken in de ochtend	Afwijken middag	Afwijken aan het eind van de dag
Maandag	72	7	Ja	Ja	Ja
Dinsdag	72	7	Ja	Ja	Ja
Woensdag	72	7	Ja	Ja	Ja
Donderdag	72	7	Ja	Ja	Ja
Vrijdag	72	7	Ja	Ja	Ja

*Het werkelijke in te zetten pedagogisch medewerkers is afhankelijk van het werkelijk aantal kinderen en de leeftijdscategorie.

Tijdens het afwijken gelden de volgende voorwaarden:

- Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moet tijdens de afwijking aanwezig zijn.
- In de kindplanning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, zodat we inzichtelijk hebben wanneer we van de BKR afwijken. Als blijkt dat er toch op andere tijden wordt afgeweken of dat er langer afgeweken wordt dan is toegestaan, dan passen we het rooster incidenteel of structureel aan.
- Op het moment dat de drie-uursregeling van kracht is en er maar één pedagogisch medewerker op de vestiging aanwezig is, moet er altijd een tweede volwassene in het pand aanwezig zijn.

Tijdens de situaties waarin wordt afgeweken van de BKR en de halfuursregeling intreedt, blijft het net zo belangrijk om de kinderen de best mogelijke zorg en begeleiding te bieden. Hierbij houden we rekening met de individuele behoeften en ontwikkeling van elk kind. Expeditie 78 PKC doet dit op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerker(s) die binnen de opvangruimte blijft, observeert de kinderen nauwlettend. Hij speelt in op de individuele behoeften van het kind en waarborgt op deze manier de emotionele veiligheid en stabiliteit op de groep.
  - Op een warme, ondersteunende manier reageren op de aanwezige kinderen, bijvoorbeeld door oogcontact, complimenten, knuffels en gesprekjes aan te gaan.
  - Materialen voor vrij spel aanbieden die zijn afgestemd op de behoeften van de kinderen op de groep.
  - Een positie innemen op de groep waarbij de kinderen in het oog gehouden kunnen worden en er ingespeeld kan worden op verbale en non-verbale signalen van de kinderen.
- De pedagogisch medewerker(s) geeft zijn collega een goede overdracht op het moment dat hij de kinderen overdraagt van de auto naar de collega op het veld of in

de kantine. Eventuele bijzonderheden worden doorgegeven zodat de collega hierop in kan spelen, ernaar kan handelen of hier rekening mee kan houden.

Ouders/verzorgers worden geïnformeerd over afwijkingen van de beroepskracht-kindratio doordat dit in het pedagogisch beleidsplan is opgenomen.

Groepsindeling Basisgroepen

Bij Expeditie 78 kiezen we ervoor om kinderen in basisgroepen in te delen, waarbij een globale leeftijdsindeling als leidraad dient. Jongere kinderen zitten in groep Rood, oudere kinderen in groep Blauw. Door leeftijdsgericht in te spelen op de behoeften en interesses van de kinderen, kunnen we de sociale interactie en de persoonlijke ontwikkeling positief beïnvloeden. Zo praten jongere kinderen vaak over andere onderwerpen dan oudere kinderen en hebben zij andere behoeften in begeleiding. Onze medewerkers kunnen op deze manier optimaal aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen en inspelen op wat hen bezighoudt.

Flexibiliteit en welbevinden

Hoewel we in grote lijnen een leeftijdsindeling hanteren, werken we niet met strikte leeftijds grenzen. We vinden het belangrijk dat elk kind zich prettig voelt binnen de groep en houden daarom rekening met persoonlijke voorkeuren. Zo kan een kind van 7 jaar ervoor kiezen om bij jongere kinderen te blijven, terwijl een ander juist de voorkeur heeft voor de oudere groep.

Betrokkenheid van vriendschappen en familie

Vriendschappen spelen een belangrijke rol in het welbevinden van kinderen in de BSO-leeftijd. Of kinderen wel of niet bij een vriend(in) aan tafel zitten, kan van invloed zijn op hoe prettig zij zich voelen tijdens het eetmoment. Daarom houden we bij de groepsindeling rekening met de voorkeuren van kinderen om met vrienden samen te zijn. Ook de aanwezigheid van een broer of zus kan hierbij meespelen: sommige broers en zussen zitten graag bij elkaar, terwijl anderen juist meer vrijheid en zelfstandigheid willen ervaren.

Doorstromen van groep Rood naar groep Blauw

Het doorstromen naar een oudere groep gebeurt op basis van persoonlijke behoefte, niet op basis van een specifieke leeftijd of verjaardag. Soms geeft een kind zelf aan te willen doorstromen, zoekt het vaker aansluiting bij de oudere kinderen tijdens sport- en spelactiviteiten of het vrije spel, komt het ter sprake tijdens een oudergesprek, of merken medewerkers dat het kind qua ontwikkeling beter past bij de oudere groep.

Nieuwe kinderen

Op hun eerste dag mogen kinderen zelf kiezen bij welke groep zij willen aansluiten. Wanneer een kind geen duidelijke voorkeur heeft of moeite heeft met kiezen, maakt de mentor op basis van pedagogisch inzicht een inschatting van de meest geschikte groep. Als de mentor dit niet goed kan inschatten, plaatsen we kinderen jonger dan 7 jaar in groep Rood en kinderen vanaf 7 jaar in groep Blauw.

Persoonlijke behoeften centraal

Door de groepsindeling flexibel te houden, kunnen we de persoonlijke behoeften van ieder kind centraal stellen en een veilige en stimulerende omgeving bieden waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Eén basisgroep

Hoewel we flexibel zijn in de keuze van de groep, wordt ieder kind toegewezen aan één basisgroep. Een kind zit dus in groep Rood óf in groep Blauw. Dit schept duidelijkheid voor het kind zelf, de andere kinderen, de medewerkers en de ouders.

9.4. Vormgeving van de basisgroepen en samenstelling tijdens (sport)activiteiten en vrij spel aan de hand van de behoeften van de kinderen

Tijdens sport- en spelactiviteiten spelen en sporten kinderen van alle leeftijden door elkaar, zodat zij van elkaar kunnen leren. Jongere kinderen ontwikkelen kennis en vaardigheden door de interactie met oudere kinderen, terwijl oudere kinderen leren zorg te dragen en rekening te houden met de jongere kinderen.

Sommige activiteiten zijn echter specifiek gericht op één leeftijdsgroep. Dit kan om veiligheidsredenen zijn. Bijvoorbeeld boksen voor oudere kinderen, omdat jongere kinderen fysiek nog niet tegen hen opgewassen zijn. Een ander voorbeeld is sieraden maken, waarbij kleine of scherpe materialen mogelijk ongeschikt zijn voor jonge kinderen.

Andere activiteiten zijn afgestemd op het ontwikkelingsniveau, zodat kinderen de kans krijgen op hun eigen niveau te excelleren. Denk aan een eenvoudig dansje dat voor oudere kinderen te makkelijk zou zijn, of een schaaktoernooi dat voor jongere kinderen te complex kan zijn.

Tijdens vrij spel is er aanbod op het gebied van spel, bouw en knutselen voor elke leeftijdsgroep. Kinderen kunnen hier zelf uit kiezen. In de praktijk spelen kinderen vaak met speelgoed dat specifiek is ontworpen voor hun eigen leeftijd.

Kinderen van verschillende leeftijden kunnen prima verschillende activiteiten naast elkaar uitvoeren. Zo zijn ze op hun eigen niveau bezig, maar ervaren ze toch de gezelligheid van de groep. Voor kinderen die zich even willen terugtrekken, bijvoorbeeld door alleen aan een tafel te zitten of op de zitzakken te liggen, is er ook ruimte om in rust te spelen.

9.5. De verdeling van het aantal pedagogisch medewerkers over de verschillende basisgroepen

De nieuwe wetgeving vanaf 1 juli maakt het mogelijk om pedagogisch medewerkers onevenredig over de basisgroepen te verdelen. Hier maken wij geen gebruik van.

Wij hebben ervoor gekozen om de pedagogisch medewerkers eerlijk over de basisgroepen te verdelen, omdat dit zorgt voor betere veiligheid en toezicht. Door de pedagogisch medewerkers gelijkmatig te verdelen, kunnen wij ervoor zorgen dat elke groep voldoende begeleiding heeft. Dit betekent dat er altijd voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig zijn om toezicht te houden en snel in te grijpen als dat nodig is. Hierdoor kunnen wij een veilige omgeving creëren voor alle kinderen.

Daarnaast zorgen we ervoor dat elke groep dezelfde hoge standaard van zorg en begeleiding krijgt. Dit betekent dat alle kinderen, ongeacht in welke groep ze zitten, kunnen rekenen op dezelfde mate van aandacht en ondersteuning. Hierdoor bieden wij een gelijkwaardige en betrouwbare zorgomgeving.

Een eerlijke verdeling van pedagogisch medewerkers helpt ons te voorkomen dat geen enkele groep wordt overbelast of onderbezet. Dit betekent dat onze pedagogisch medewerkers de tijd en energie hebben om elke groep goed te begeleiden en op de specifieke behoeften van de kinderen in te spelen. Dit verhoogt de kwaliteit van de zorg en zorgt ervoor dat elk kind de aandacht krijgt die het verdient.

We verdelen de pedagogisch medewerkers bij een maximale kindbezetting op de volgende manier:

Verdeling aantal pedagogisch medewerkers bij de maximale bezetting				
	Blauw	Rood	Paars	Geel (deze groep is op dit moment niet actief)
Maandag	3	3	3	Op dit moment niet van toepassing
Dinsdag	3	3	3	Op dit moment niet van toepassing
Woensdag	3	3	3	Op dit moment niet van toepassing
Donderdag	3	3	3	Op dit moment niet van toepassing
Vrijdag	3	3	3	Op dit moment niet van toepassing

9.6. De stabiliteit van de opvang

Stabiliteit in de basisgroepen zorgt voor een veilige en vertrouwde omgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hieronder beschrijven we hoe we deze stabiliteit borgen.

Vertrouwde gezichten

We streven ernaar om kinderen zoveel mogelijk dezelfde pedagogisch medewerkers te laten zien. Hier houden wij rekening mee in de planning. Door de aanwezigheid van vertrouwde gezichten kunnen kinderen een sterke band opbouwen met hun begeleiders. Dit draagt bij aan een gevoel van veiligheid en vertrouwen. Bovendien zijn onze pedagogisch medewerkers daardoor beter in staat om de individuele behoeften en ontwikkelingen van de kinderen te volgen en hierop in te spelen.

Duidelijke dagstructuur

We zorgen voor een duidelijke structuur met vaste tijden voor activiteiten, rustmomenten en eetmomenten. Door deze voorspelbaarheid weten kinderen waar ze aan toe zijn, wat bijdraagt aan hun gevoel van stabiliteit.

Beroepskracht-kindratio

We houden nauwgezet rekening met de verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerkers en het aantal aanwezige kinderen in de verschillende basisgroepen. We zorgen ervoor dat er voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig zijn om aan de behoeften van de kinderen te voldoen, en we verdelen de pedagogisch medewerkers zodanig dat iedere basisgroep stabiel en goed ondersteund is. Om de juiste verhouding te berekenen gebruiken wij www.1ratio.nl.

Indeling basisgroepen

De basisgroepen worden zo ingedeeld dat er een goede balans is tussen het aantal kinderen en de beschikbaarheid van pedagogisch medewerkers. We streven naar een samenstelling van de groepen die zowel de interactie tussen kinderen bevordert als individuele aandacht mogelijk maakt. Dit helpt bij het creëren van een stabiele groepsdynamiek, waarbinnen kinderen zich op hun gemak voelen en kunnen groeien. Hierover heeft u alles kunnen lezen in de vorige twee paragrafen.

Communicatie met Ouders

We hechten veel waarde aan open en regelmatig communicatie met ouders. Door ouders op de hoogte te houden van de dagelijkse gang van zaken en de ontwikkeling van hun kind, versterken we de samenwerking tussen thuis en de BSO. Dit draagt bij aan een consistente en stabiele omgeving voor de kinderen. Wij doen dit door een mondelinge overdracht tijdens het haalmoment.

Evaluatie en Aanpassing

We evalueren minstens twee keer per jaar de stabiliteit van onze basisgroepen en passen ons beleid indien nodig aan. Dit doen we tijdens twee interactieve evaluaties vanuit Sterk in Kinderopvang. Door feedback van pedagogisch medewerkers mee te nemen, streven we voortdurend naar de best mogelijke opvangsituatie.

9.7. Achterwacht

Als er één pedagogisch medewerker aan het werk is in de vestiging, moet er ten minste één achterwacht beschikbaar zijn. Een achterwacht is iemand die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn om te helpen bij een calamiteit. De namen en telefoonnummers van onze achterwachten zijn bekend bij alle medewerkers. De gegevens hangen in de personeelskamer.

10. Openingstijden, extra dagen en sluitingsdagen

10.1. Openingstijden

	VSO	NSO	Hele dagopvang
Maandag	7.00 – 9.00 uur	13.00 – 18.30 uur	7.00 – 18.30 uur
Dinsdag	7.00 – 9.00 uur	13.00 – 18.30 uur	7.00 – 18.30 uur
Woensdag	7.00 – 9.00 uur	11.30 -18.30 uur	7.00 – 18.30 uur
Donderdag	7.00 – 9.00 uur	13.00 – 18.30 uur	7.00 – 18.30 uur
Vrijdag	7.00 – 9.00 uur	11.30 -18.30 uur	7.00 – 18.30 uur

10.2. Extra dagdelen aanvragen

Incidentele extra dagdelen kunt u uiterlijk twee dagen van tevoren aanvragen bij de locatiemanager via de digitale ouderomgeving.

Wij doen ons uiterste best om zo flexibel mogelijk te zijn in de inzet van extra dagen, maar door de wettelijk geregelde beroepskracht-kindratio kunnen wij geen plek garanderen.

Vaste extra dagdelen leiden tot een wijziging in de overeenkomst en kunnen eveneens worden aangevraagd bij de locatiemanager via de digitale ouderomgeving.

Het kan voorkomen dat kinderen op een extra dag(deel) in een andere basisgroep worden opgevangen. In dat geval wordt hiervoor vooraf schriftelijke toestemming aan de ouders gevraagd.

10.3. Ruildagen

Expeditie 78 PKC biedt als extra service ruildagen aan. Ruildagen kunnen uiterlijk vier weken van tevoren worden aangevraagd bij de locatiemanager via de digitale ouderomgeving. Hierbij geeft de ouder direct aan welke dag hij of zij zou willen ruilen voor welke andere dag. Een dag waarop het kind afwezig is, kan niet worden omgezet in een 'tegoed' om later naar keuze in te zetten; wij hanteren geen "urenpotje".

Wij doen ons uiterste best om zo flexibel mogelijk te zijn in het aanbieden van ruildagen. Door de wettelijk vastgestelde beroepskracht-kindratio kunnen wij echter geen plek garanderen, waardoor het verzoek van ouders soms kan worden afgewezen.

Het kan ook voorkomen dat kinderen op een ruildag in een andere basisgroep worden opgevangen. In dat geval wordt hiervoor vooraf schriftelijke toestemming aan de ouders gevraagd.

10.4. Sluitingsdagen

Onze sluitingsdagen vinden ouders op onze website: www.expeditie78.nl.

10.5. Studiedagen

Op studiedagen waarop meerdere scholen gesloten zijn, bieden wij de hele dag opvang. Deze dagen zijn te vinden op onze website.

Op overige studiedagen gaan wij alleen open bij vijf of meer aanmeldingen. Als een ouder wil dat wij open gaan, vragen wij hen dit zo snel mogelijk bij ons aan te geven. Dit kan mondeling op locatie, telefonisch of per e-mail. Op basis van deze aanmeldingen plannen wij welke dagen we extra opvang bieden.

10.6. Hele dagopvang

Op onze website staan de dagen dat wij hele dagopvang bieden.

10.7. Feest!

Op onze website staan de dagen waarop wij een viering organiseren.

10.8. Locatie overstijgende opvang op schoolvrije dagen

Wij bieden geen locatie overstijgende opvang op schoolvrije dagen aan.

11. Wennen

11.1. Nieuw op de locatie

Wij vinden het belangrijk om nieuwe kinderen te verwelkomen en ervoor te zorgen dat ze zich snel op hun gemak voelen op onze buitenschoolse opvang. Wanneer een nieuw kind zich aanmeldt, nemen we contact op met de ouders om een kennismakingsgesprek te plannen. Tijdens dit gesprek bespreken we de behoeften en interesses van het kind en krijgen we informatie over de achtergrond en gewoonten van het kind. Het opvangcontract wordt dan getekend.

Wij hanteren in principe één wenmiddag, maar maken hier individuele afspraken over tijdens het kennismakingsgesprek. Ook de precieze tijden van het wennen worden dan besproken.

Het wennen kan door de huidige wet- en regelgeving alleen plaatsvinden na het overeenkomen van de plaatsingsovereenkomst. De mentor zorgt ervoor dat het kind zich op zijn/haar gemak voelt door zichzelf voor te stellen en in de nabijheid van het kind te blijven totdat het vrij beweegt in de groep. De mentor zorgt er ook voor dat het kind wordt geïntroduceerd bij de andere kinderen en medewerkers, zodat het zich snel thuis voelt.

Gedurende de eerste weken houden we nauw contact met de ouders. Dit is vaak mondeling, maar kan ook telefonisch of via de digitale ouderomgeving. We vragen ouders ook om ons op de hoogte te houden van eventuele veranderingen of bijzonderheden thuis, zodat we daar rekening mee kunnen houden.

11.2. Interne wenafspraken

De mentor begeleidt het wenproces en is het aanspreekpunt voor ouders en collega's. Als een pedagogisch medewerker iets opvalt, meldt hij of zij dit bij de mentor. De mentor verzamelt alle gegevens zodat er een helder beeld ontstaat. De mentor draagt zorg voor het oudercontact in de wenperiode en stelt, indien nodig, een plan van aanpak op. Uiteraard wordt hierbij collegiaal advies meegenomen.

11.3. Begeleiding op de groep tijdens het wennen

Wanneer een kind voor het eerst komt wennen op de groep, zorgen wij als pedagogisch medewerkers dat we beschikbaar zijn voor het kind. We willen een vertrouwensrelatie opbouwen en het kind beter leren kennen. Daarom nemen we tijdens het wennen extra initiatief om contact te maken met het kind.

Wij zorgen ervoor dat we makkelijk aanspreekbaar zijn. Indien nodig begeleiden we het kind bij het kennismaken met andere kinderen op de groep en bij het ontdekken van de verschillende speelplekken.

We observeren het kind goed tijdens het wennen en spelen in op de behoeften van het kind. Na het wennen geven we ouders een terugkoppeling over hoe het is gegaan.

11.4. Wisselen van groep

Kinderen kunnen wisselen naar een andere groep. De kinderen kennen elkaar al, dus het wennen aan een nieuwe groep gaat vrij makkelijk. Overstappen naar een nieuwe groep gebeurt altijd na overleg met de ouders en de mentor, en nadat ouders hiervoor schriftelijke toestemming hebben gegeven. Wisselen van groep kan alleen als de kindbezetting van de groep dit toelaat.

Als de mentor wijzigt zorgt de oude mentor ervoor dat de ouders persoonlijk kennis kunnen maken met de nieuwe mentor door de nieuwe mentor actief voor te stellen als zij deze nog niet kennen.

De oude mentor zorgt voor een warme overdracht naar de nieuwe mentor. Dit gebeurt mondeling. Belangrijke zaken zoals allergieën, karaktereigenschappen en behoeften, de ontwikkeling en de voorkeuren van het kind worden overgedragen.

12. Taken van onze medewerkers

Bij Expeditie 78 PKC werken diverse medewerkers met elk hun eigen takenpakket. Hieronder geven we een omschrijving van deze functies. We hebben ons beperkt tot de functies die rechtstreeks met de kinderen te maken (kunnen) hebben. Al onze medewerkers zijn gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang en worden daardoor continu gescreend. Al onze medewerkers hebben een diploma dat voldoet aan de wetten en regels van de Wet Kinderopvang.

12.1. Een overzicht van de functies

In dit overzicht hebben wij ons beperkt tot de functies waarbij kinderen direct te maken krijgen of die direct invloed hebben op de pedagogiek.

Pedagogisch medewerkers

Onze pedagogisch medewerkers verzorgen de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen. Ze begeleiden kinderen individueel en in groepen, creëren een veilige omgeving en organiseren activiteiten. Ze volgen hygiëne-eisen en houden zich aan de afspraken met ouders. Ze voldoen aan de diplomering zoals de CAO Kinderopvang en de Wet Kinderopvang deze stelt.

De locatiemanagers

De locatiemanagers sturen de dagelijkse gang van zaken binnen onze vestiging aan. Taken zijn het uitvoeren en controleren van beleid, het begeleiden van medewerkers, en het coördineren van administratieve taken. De locatiemanagers wisselen informatie uit met ouders, rapporteert aan hogere leidinggevenden en zorgt voor een goed verloop van de interne processen.

Ouders kunnen de locatiemanagers direct bereiken via: pkc@expeditie78.nl. De telefoonnummers van de locatiemanagers zijn te vinden in het ouderboekje.

De directie

De directie zorgt voor het ontwikkelen en uitvoeren van beleid op het gebied van personeel, kwaliteit en financiën. De directie stuurt de locaties aan en zorgt ervoor dat doelen worden behaald. Bijvoorbeeld het maken van beleidsplannen en rapportages, het aansturen van medewerkers en het zorgen voor voldoende personeel. De directie stelt het budget vast en houdt dit in de gaten. De directie delegeert hiervoor taken naar onder andere de boekhouder en kwaliteitsmanager.

Ouders kunnen de directie direct bereiken via: directie@expeditie78.nl, de financiële afdeling is te bereiken via geldzaken@expeditie78.nl en de kwaliteitsmanager is te bereiken via kwaliteit@expeditie78.nl.

De pedagogisch coach

De pedagogisch coach verbetert de pedagogische kwaliteit en helpt medewerkers zich professioneel te ontwikkelen. Dit gebeurt door coaching, bewaking van kwaliteit en advies geven. De coach is de schakel tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering. Ouders die interesse hebben in het coachplan kunnen dit opvragen bij de locatiemanager. Wij werken met een externe coach van Sterk in Kinderopvang.

Pedagogisch beleidsmedewerker

De pedagogisch beleidsmedewerker maakt en controleert het pedagogisch beleid van onze organisatie. Dit betekent beleidsplannen opstellen, de pedagogische kwaliteit evalueren en advies geven aan medewerkers. De beleidsmedewerker zorgt ervoor dat ons beleid up-to-date is en voldoet aan de laatste regels en inzichten. Ouders die meer willen weten over het pedagogisch beleid kunnen dit opvragen bij de locatiemanager. Wij werken met een externe coach van Sterk in Kinderopvang.

Vertrouwenspersoon

Onze extern vertrouwenspersoon, die tevens aandachtsfunctionaris is, biedt ondersteuning aan zowel medewerkers als ouders bij vertrouwelijke kwesties. Deze zaken kunnen sterk variëren, van onderwerpen die te maken hebben met de meldcode huiselijk geweld tot gevoelens van onveiligheid of andere gevoelige onderwerpen.

De vertrouwenspersoon is te bereiken via: vertrouwenspersoon@sterkinkinderopvang.nl

Klachtencommissaris

De externe klachtencommissaris begeleidt zowel medewerkers als ouders bij het indienen en afhandelen van klachten. De klachtencommissaris kan onderzoek verrichten, zowel gevraagd als ongevraagd advies geven, en mediation verzorgen. Je kunt de klachtencommissaris bereiken via klachtencommissie@sterkinkinderopvang.nl.

12.3. Stagiaires en pedagogisch medewerkers in ontwikkeling

Expeditie 78 PKC biedt op dit moment geen leerplekken aan voor BBL'ers, BOL'ers of pedagogisch medewerkers in ontwikkeling.

12.3. De inzet van vrijwilligers

Expeditie 78 PKC werkt op dit moment niet met vrijwilligers.

13. Oudercontacten en ouderrechten

13.1. Informatie en contact

Expeditie 78 PKC vindt het belangrijk dat ouders correct en volledig geïnformeerd worden. Daarnaast is het voor het welbevinden van kinderen belangrijk dat ook ouders zich thuis voelen bij ons, zodat de verschillende leefwerelden van het kind (thuis en op de kinderopvang) met elkaar verbonden worden.

Het contact met ouders verloopt op verschillende manieren:

- Het dagelijkse contact loopt via de pedagogisch medewerkers bij breng- en haalmomenten.
- De vaste pedagogisch medewerkers proberen met ouders die hun kind komen halen een overdrachtsgesprek te hebben. De lengte en inhoud worden afgestemd op de behoefte van de ouder, of er wel of geen bijzonderheden zijn, en hoeveel tijd de ouder heeft.
- De mentor voert jaarlijks met ouders een gesprek over de ontwikkeling van hun kind, tenzij ouders aangeven hier geen behoefte aan te hebben.
- De mentor of locatiemanager voeren incidentele gesprekken op initiatief van de mentor, locatiemanager, kind of ouder bij zorgen, klachten of bijzonderheden.
- De mentor voert intakegesprekken met ouders van nieuwe kinderen. Als de mentor verhinderd is, neemt een van de locatiemanagers dit over. Tijdens of na het intakegesprek krijgen de ouders de ouderinformatie: "Informatie voor nieuwe ouders".
- De locatiemanager voert eindgesprekken met ouders van kinderen die de BSO verlaten. Als de locatiemanager verhinderd is, neemt de mentor dit over. Wanneer kinderen naar een andere BSO gaan, krijgen ouders een overdracht mee die ze zelf aan de nieuwe BSO kunnen geven. (Het overdrachtsformulier is als bijlage bij dit plan toegevoegd)
- Ieder kwartaal en incidenteel (als er mededelingen zijn of nieuws is) versturen wij een digitale nieuwsbrief naar ouders. Zo blijft iedereen op de hoogte van actuele zaken.

13.2. Oudercommissie

De oudercommissie speelt een essentiële rol in het vertegenwoordigen van de belangen van ouders en kinderen en het verbeteren van de kwaliteit van de kinderopvang. De belangrijkste taken van de oudercommissie zijn:

- **Advies geven:** De oudercommissie kan zowel gevraagd als ongevraagd advies geven over verschillende onderwerpen, zoals het pedagogisch beleid, de veiligheid en gezondheid, de klachtenregeling en de tarieven.
- **Klachtenafhandeling:** Ouders kunnen met klachten over de kinderopvangorganisatie terecht bij de oudercommissie. De commissie kan de klacht zelf onderzoeken of doorverwijzen naar de formele klachtenprocedure. De oudercommissie neemt hierbij een onafhankelijke positie in en is zonder tussenkomst van de houder bereikbaar voor ouders.

De werkwijze en taakverdeling van de oudercommissie zijn vastgelegd in het Reglement Oudercommissie. Dit reglement beschrijft de procedures, afspraken en regelingen. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling, met inachtneming van wettelijke taken en verantwoordelijkheden.

De oudercommissie bestaat uit minimaal twee en maximaal vijf ouders met een kind bij onze BSO. Wij streven naar een oudercommissie van minimaal drie leden. De namen van de leden en de contactgegevens van de oudercommissie zijn te vinden op onze website.

Wij hechten veel waarde aan de input en feedback van de oudercommissie en streven naar een goede samenwerking om de kwaliteit van onze kinderopvang te waarborgen.

14. Kwaliteitsontwikkeling binnen onze kinderopvang

Hieronder leest u op welke manier wij aan kwaliteit werken.

14.1. Beleid veiligheid en gezondheid

De gezondheid en veiligheid van de kinderen staan voorop bij Expeditie 78 PKC. Ons beleid op dit gebied is vastgelegd in het Beleid Veiligheid en Gezondheid, dat beschrijft hoe wij risico's vermijden en beperken. Ouders die het beleid willen inzien, kunnen het opvragen via pkc@expeditie78.nl.

14.2. Ontwikkeling pedagogisch medewerkers

Bij Expeditie 78 PKC staat de continue ontwikkeling van onze pedagogisch medewerkers centraal. Wij geloven dat goed werkgeverschap inhoudt dat wij investeren in de groei en ontwikkeling van ons personeel. Dit gebeurt door de volgende activiteiten:

- **Halfjaarlijks Teamoverleg:** Ons teamoverleg bestaat uit twee delen: één uur voor lopende zaken en één uur voor een wisselend thema, zoals de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ons beleid Veiligheid en Gezondheid, of het Pedagogisch beleidsplan. In de laatste teambijeenkomst van het jaar worden de pedagogische doelen voor het komende kalenderjaar gezamenlijk vastgesteld.
- **Kwartaaloverleggen:** Vier keer per jaar bespreken pedagogisch medewerkers en de locatiemanager de ontwikkeling van de kinderen tijdens een kindbespreking.
- **Jaarlijkse Gesprekken:** Alle medewerkers hebben jaarlijks een gesprek met de locatiemanager over hun persoonlijke ontwikkeling, functioneren en ambities. Voor medewerkers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd gebeurt dit gesprek ongeveer één tot twee maanden voor de afloop van hun contract.
- **Coaching:** Medewerkers ontvangen jaarlijks coaching van de pedagogisch coach. De verantwoordelijkheden en activiteiten van de coaching zijn vastgelegd in het coachingsplan. Ouders kunnen het coachplan opvragen bij de locatiemanager via pkc@expeditie78.nl.
- **Scholing:** Pedagogisch medewerkers volgen jaarlijks minimaal één workshop, cursus of les met een pedagogische inhoud. Op basis van individuele leerdoelen of behoefte kunnen extra opleidingen worden aangevraagd en gevolgd.

14.3. Inspectie Wet Kinderopvang

De GGD controleert in opdracht van de gemeente of onze BSO voldoet aan de Wet Kinderopvang. Het definitieve inspectierapport wordt gedeeld met de oudercommissie en is beschikbaar via onze website. Het meest recente rapport is ook te vinden op www.landelijkregisterkinderopvang.nl.

14.4. Klachten en feedback

De mening van ouders is voor ons erg belangrijk.

Zo kunnen we aansluiten bij de behoeften van onze gezinnen.

We horen graag de individuele mening van ouders, we wat ouders willen en wat juist niet. Soms komt de praktijk niet overeen met de verwachtingen, of verlopen zaken anders dan gewenst of gehoopt. In dergelijke gevallen kunnen ouders uiteraard een klacht indienen. Door feedback kunnen we onze diensten verbeteren.

De mening van ouders tijdens de overdracht

We horen de mening van ouders graag tijdens de mondelinge overdracht.

Het is prettig als ouders hun mening direct uiten bij de betrokken persoon.

Hierdoor krijgt de betrokken persoon de kans om toelichting te geven en kunnen er eventueel direct afspraken worden gemaakt.

Een klacht indienen

Als een ouder een klacht heeft, kan de ouder dit op een aantal manieren kenbaar maken:

1. De persoon in kwestie aanspreken.
2. De klacht neerleggen bij de locatiemanager. Dit kan door te mailen naar pkc@expeditie78.nl.
3. Een klacht indienen bij het bestuur. Dit kan door te mailen naar bestuur@expeditie78.nl. Het bestuur kan aan de hand van de klacht besluiten zelf een onderzoek te starten of het onderzoek naar de klacht neer te leggen bij de kwaliteitsmanager.
4. Een klacht indienen bij de externe klachtencommissie. Dit kan door te mailen naar klachtencommissie@sterkinkinderopvang.nl.
5. Heeft een ouder een vertrouwelijke klacht (bijvoorbeeld over grensoverschrijdend gedrag of huiselijk geweld)? Dan kunnen ze hiervoor ook terecht bij onze vertrouwenspersoon/aandachtsfunctionaris. Deze bereiken ze via vertrouwenspersoon@sterkinkinderopvang.nl.

Mocht de interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing, dan staat het ouders vrij om informatie, advies en mediation aan te vragen bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag: www.klachtenloket-kinderopvang.nl, of het geschil aan te melden bij de Geschillencommissie: www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, Bordewijklaan 46. Het reglement van de Geschillencommissie is te vinden op onze website: www.expeditie78.nl.

Onze klachtenprocedure is ook te vinden op onze website.

14.5. Structurele evaluatie

Voor al onze beleidsstukken hanteren wij dezelfde cyclus. Het is de cyclus van vormen van beleid, implementeren, evalueren en actualiseren.

1. Bij het vormen van beleid is de Wet Kinderopvang het uitgangspunt. Het Pedagogisch beleidsplan, het beleid Veiligheid en Gezondheid en de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zijn schriftelijk vastgelegd. Ze zijn op te vragen via info@expeditie78.nl of pkc@expeditie78.nl.
2. De inhoud van het beleid leren kennen en ernaar handelen wordt gestimuleerd door middel van coaching, scholing, teamoverleggen en/of groepsoverleggen.
3. Voor het evalueren van beleid maken wij onder andere gebruik van onze klachtenregistratie, informatie uit oudergesprekken, gesprekken met medewerkers, evaluatiebijeenkomsten met de medewerkers georganiseerd door Sterk in Kinderopvang, GGD-rapporten en/of feedback vanuit de oudercommissie.
4. Daarnaast houden wij afhankelijk van het beleidsstuk dat geëvalueerd moet worden aparte evaluaties. Dat kan zijn in de vorm van een audit, gesprekken of vragenlijsten.
5. Bij de evaluatie zijn ten minste de locatiemanager en de beleidsmedewerker aanwezig.
6. Jaarlijks evalueren wij het beleid Veiligheid en Gezondheid, het Pedagogisch beleidsplan en de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
7. Uit al deze formulieren, gesprekken en evaluaties komt een grote hoeveelheid aan informatie. Deze neemt de beleidsmedewerker door en aan de hand daarvan bepaalt zij hoe een beleidsstuk geactualiseerd moet worden.

Zodra de nodige actualisatie duidelijk is, begint de cyclus weer van voren af aan.

14.6. Incidentele evaluatie

Als er gebeurtenissen zijn die daartoe aanleiding geven, zoals nieuwe inzichten, wordt het plan geactualiseerd. Wanneer pedagogisch medewerkers of ouders een dringende pedagogische kwestie opmerken die onmiddellijk aangepakt moet worden, hoeven ze niet te wachten tot de volgende teamvergadering of vergadering van de oudercommissie. Ze kunnen de kwestie direct rapporteren aan de locatiemanager, die vervolgens passende maatregelen zal nemen, afhankelijk van de aard van het probleem.

Voordat het beleid wordt geactualiseerd, wordt de wijziging eerst ter advies voorgelegd aan de ouders middels een vraag aan de oudercommissie. Dit advies nemen wij heel serieus en kan leiden tot wijzigingen in de nieuwe concepttekst voor het beleid.

Als de beleidswijzigingen zijn doorgevoerd, ontvangen medewerkers en de oudercommissie het nieuwe beleid per e-mail. Overige ouders worden op de hoogte gesteld middels een informatiebericht in de digitale ouderomgeving. Hierbij wordt vermeld dat ouders die het nieuwe beleid willen lezen dit kunnen opvragen via pkc@expeditie78.nl.

BIJLAGEN

Overzicht gesprekken en formulieren

Type ouder gesprek	Wordt gedaan door	Formulieren
Intake	De mentor of locatiemanager	<ul style="list-style-type: none"> Intakeformulier Toestemmingsformulier buurtuitstapjes Toestemmingsformulier Foto-en videomateriaal Ouderinformatieboekje
Oudergesprek	De mentor	<ul style="list-style-type: none"> Oudergesprek n.a.v. de formulieren "Oudergesprek" en "Kind in beeld"
Eindgesprek	De locatiemanager of de mentor	<ul style="list-style-type: none"> Eindgesprek <p>Eventueel:</p> <ul style="list-style-type: none"> Overdrachtsformulier naar de nieuwe BSO

Intakeformulier Expeditie 78

Informatie over dit gesprek			
Datum:		Aanwezig:	
Gegevens kind		Gegevens ouders	
Volledige naam kind:		Naam ouder/voogd 1:	
Roepnaam kind:		Telefoonnummer:	
Geboortedatum:		E-mailadres:	
Geslacht:		Naam ouder/voogd 2:	
Adres:		Telefoonnummer:	
Nationaliteit:		E-mailadres:	
Mobiel telefoonnummer kind:		Adres (indien anders dan van het kind):	
Taal die thuis gesproken wordt:		Postcode en Woonplaats:	
Naam mentor:		Bijzonderheden rondom gezinssamenstelling:	
Medische informatie		Ontwikkeling en gedrag	
Huisarts:		Zijn er specifieke ontwikkelingsbehoeften?	
Telefoon huisarts:		Heeft het kind bijzonderheden in gedrag (bijv. angsten, temperament)?	
Ziektekostenverzekering:		Zijn er andere belangrijke informatie of gewoontes die wij moeten weten?	
Polisnummer:		Korte beschrijving van uw kind in steekwoorden:	
Heeft uw kind allergieën?	Ja/Nee, zo ja, welke?		
Gebruikt uw kind medicatie?	Ja/Nee, zo ja, welke?		
Zijn er specifieke medische behoeften of aandachtspunten?			

Voeding	
Hoe denkt u over snoep?	Geen probleem Mag maar met mate Mijn kind mag geen snoep.
Heeft uw kind allergieën?	
Goed om te weten: Van 17.30 uur tot 18.00 uur eten wij een simpele maaltijd omdat wij merkten dat kinderen door het sporten vaak veel trek hadden. Wij vragen u vriendelijk doch dringend om uw kind voor 17.30 uur óf na 18.00 uur op te halen zodat de kinderen rustig de maaltijd kunnen nuttigen.	
Wilt u dat uw kind mee-eet?	☐ Nee, ik heb liever dat mijn kind een stuk fruit krijgt zodat hij/zij thuis mee-eet. ☐ Ja, maar graag niet te veel zodat hij/zij thuis ook nog een hapje mee kan eten. ☐ Ja, fijn dat het geregeld is.
Sport en spel	
Zijn er zaken waar wij rekening mee moeten houden bij de sport- en spelactiviteiten rondom uw kind?	
Mag uw kind meedoen met activiteiten met pistolen (nerf en lasergame)?	
Ophalen van de opvang	
Wie mag uw kind allemaal ophalen	
Contactpersonen in geval van een calamiteit	
Naam en telefoonnummer 1:	
Naam en telefoonnummer 2:	

Voeding	
Mag uw kind bepaalde voeding niet eten ivm geloofsovertuiging?	
Wilt u dat uw kind mee-ontbijt (indien u gebruik maakt van VSO)?	
Bijzonderheden rondom voeding/afwijkende afspraken:	
Sport en spel	
Voor het binnensporten is het belangrijk dat uw kind binnenschoenen meekrijgt. Is dit financieel haalbaar voor u?	
Wilt u de binnenschoenen op locatie houden of mee naar huis nemen?	
Ondertekening	
Naam ouder/voogd 1:	
Datum:	
Handtekening:	
Naam ouder/voogd 2:	
Datum:	
Handtekening:	

Oudergesprek

Gegevens kind		Gegevens Expeditie 78 PKC	
Naam kind:		Naam mentor:	
Geboortedatum:		Blijft de mentor aankomende tijd hetzelfde?	o Ja o Nee, het wordt:
Welbevinden en betrokkenheid		Een algemene indruk	
Spel en relaties		Lichamelijke ontwikkeling	
Sociaal-emotionele ontwikkeling		Communicatie en taal	
Cognitieve ontwikkeling		Zelfredzaamheid	
Vragen aan ouders		Motorische ontwikkeling	
		Acties	
Bijzonderheden		Handtekening ouder/voogd:	

Eindgesprek

Naam kind:		Naam mentor:	
Geboortedatum:		Wat is de reden van opzeggen?	
Wanneer is de laatste opvangdag?		Op welke dag is de afscheidsviering?	
Gaat uw kind naar een andere BSO?	☐ Nee ☐ Ja, u krijgt het formulier 'kind in beeld' van uw kind mee zodat u dit zelf aan de nieuwe BSO kunt overdragen.	We verwijderen de gegevens van uw kind binnen twee maanden na afscheid. Dit betekent dat u ze niet meer kan opvragen.	☐ Akkoord
Bijzonderheden vanuit de pedagogisch medewerker:		Bijzonderheden vanuit de ouders:	
Handtekening pedagogisch medewerker:		Handtekening ouder/voogd:	

Overdrachtsformulier van Expeditie 78 PKC naar een nieuwe buitenschoolse opvang

Kind gegevens		Informatie voor de ouders																	
Voor en achternaam van het kind:		<p>Beste ouder(s), verzorgers,</p> <p>Uw kind gaat binnenkort naar een nieuwe buitenschoolse opvang. We willen graag informatie over de ontwikkeling van uw kind delen met de nieuwe opvang om goed in te spelen op de behoeften van uw kind. U ontvangt dit formulier nadat u heeft aangegeven afscheid te nemen. U kunt dit formulier zelf aan de toekomstige pedagogisch medewerker overhandigen. Wij mogen niet controleren of het ontvangen is.</p> <p>Vragen van de nieuwe buitenschoolse opvang beantwoorden we alleen na uw schriftelijke toestemming. Na beëindiging van de opvangovereenkomst zullen we alle ontwikkelingsgegevens binnen twee maanden vernietigen.</p> <p>Met vriendelijke groet, Expeditie 78 PKC</p>																	
Geboortedatum:																			
Over dit formulier																			
Dit formulier is ingevuld op (datum):																			
Dit formulier is ingevuld door (voor en achternaam):																			
Naam mentor		<p>Ontwikkeling van het kind</p> <table border="1"> <tr> <td>Waar is het kind sterk in?</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Sociaal- emotionele ontwikkeling:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Cognitieve ontwikkeling:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Motorische ontwikkeling</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Creatieve ontwikkeling:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Spraak- taal ontwikkeling:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zelfredzaamheid:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Bijzonderheden:</td> <td></td> </tr> </table>		Waar is het kind sterk in?		Sociaal- emotionele ontwikkeling:		Cognitieve ontwikkeling:		Motorische ontwikkeling		Creatieve ontwikkeling:		Spraak- taal ontwikkeling:		Zelfredzaamheid:		Bijzonderheden:	
Waar is het kind sterk in?																			
Sociaal- emotionele ontwikkeling:																			
Cognitieve ontwikkeling:																			
Motorische ontwikkeling																			
Creatieve ontwikkeling:																			
Spraak- taal ontwikkeling:																			
Zelfredzaamheid:																			
Bijzonderheden:																			
Voor welke BSO is er gekozen?																			
Gegevens Expeditie 78 PKC																			
Contactgegevens.	Andoornlaan 36, 3356 LC Papendrecht pkc@expeditie78.nl																		
Contactpersoon voor de BSO:	Rick van Hulzen (Locatiemanager)																		
Algemeen beeld van het kind		<p>Ondertekening van de ouder of voogd:</p> <table border="1"> <tr> <td>Naam:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Datum:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Handtekening:</td> <td></td> </tr> </table>		Naam:		Datum:		Handtekening:											
Naam:																			
Datum:																			
Handtekening:																			
Beschrijving van het kind: (Bijvoorbeeld karakter, voorkeuren)																			
Heeft het kind extra ondersteuning gehad? Zo ja, op welk gebied, van wie en wanneer?																			
Ondertekening Pedagogisch medewerker																			
Naam:																			
Datum:																			
Handtekening:																			

Onze afspraken op Expeditie 78 PKC

Gedragsregels	Veiligheid op de trap
<ul style="list-style-type: none"> ▪ We vloeken en pesten niet. ▪ We gaan met respect om met anderen (zoals je zelf ook behandeld wil worden). ▪ Je doet niemand pijn. ▪ Als iemand 'stop, hou op' zegt, stop je ook. ▪ We zitten niet in elkaars zakken, jas of tas. ▪ We praten niet met vreemden, dat doet de pedagogisch medewerker. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Op de trap kijk je vooruit. ▪ Op de trap zit je niet aan elkaar, ook niet voor de grap. ▪ Je loopt rustig de trap op of af (dus niet rennen of springen).
Op de locatie	Gebruik van toestellen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ We gaan niet met de lift. ▪ Kinderen komen niet in de keuken en niet in de serre. ▪ Kinderen komen niet in de Expeditie 78 kamer. ▪ Buiten spelen of sporten doen we op het veld. ▪ Je gaat niet alleen van het terrein af. ▪ We spelen niet in de bosjes. Moet je een bal pakken die in de bosjes ligt? Vraag het eerst aan de juf of meester. ▪ Binnen lopen we (en rennen we niet). Rennen doen we buiten. ▪ Tafels zijn om aan te zitten, niet om op te zitten. ▪ We wippen niet op de stoelen. ▪ Als we klaar zijn met spelen, ruimen we het speelgoed op. ▪ Tijdens de BSO mag je niet op het luchtkussen. ▪ We eten samen en op de plek waar de juf of meester zegt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We gebruiken het speeltoestel op de manier zoals het bedoeld is. ▪ Laat elkaar erlangs op het klimrek, blokkeer elkaar niet. ▪ Het klimtoestel is niet bedoeld voor apenkooien of tikkertje. ▪ We gebruiken het gymtoestel op de manier zoals het bedoeld is. ▪ Laat elkaar erlangs, blokkeer elkaar niet. ▪ Het gymtoestel is niet bedoeld voor apenkooien of tikkertje.
Regels tijdens een uitstapje	Veiligheid met objecten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bij het spelen in een speeltuintje blijf je bij de groep en ga je niet zelf het speeltuintje uit. ▪ We spelen niet bij of in het water. ▪ We eten samen en op de plek waar de juf of meester zegt. ▪ Blijf bij je groepje. ▪ Ben je toch de groep kwijt? Ga naar het verzamelpunt. ▪ Weet je niet meer waar het verzamelpunt is? Ga naar een volwassene (het liefst een medewerker van de (speel)locatie) en vraag op die het nummer op je hesje belt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We blijven van de brandblussers af. ▪ We spelen niet met de stopcontacten. ▪ Dit betekent gevaar. Spullen waar dit symbool op staat, raak je niet aan. ▪ We spelen niet met of bij de verwarming. ▪ We spelen niet met en bij deuren. ▪ Door water kan de grond glad zijn: pas op!
Dieren	Hygiëne
<ul style="list-style-type: none"> ▪ We vragen eerst toestemming aan de juf of meester voordat we een dier aaien of voeren. ▪ We letten goed op of het dier het zelf leuk vindt om geaaid/gevoerd te worden. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We wassen onze handen voor het eten, na toiletbezoek, na het buitenspelen en na contact met dieren. ▪ Droog je handen met een papieren doekje en gooi deze weg in de prullenbak. ▪ Niezen en hoesten doen we in onze elleboog. ▪ Heb je snot, haal het zelf weg met een papieren doekje. Was daarna je handen. ▪ Was je handen goed met water en zeep. Droog af met een papieren doekje. ▪ Na het wassen van je handen doe je de kraan meteen uit.
	Toiletgebruik
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We nemen geen speelmaterialen mee naar de wc. ▪ Eén persoon per wc. ▪ Jongens zitten tijdens het plassen of mikken extra goed. ▪ Meisjes die ongesteld zijn, kunnen naar de juf; je krijgt van haar maandverband. Maandverband gaat in de prullenbak, niet in de wc. ▪ Zie je plas of poep op de wanden of de vloer? Zeg het meteen tegen de juf of meester. ▪ Blijf niet hangen in het toilet. Ben je klaar? Dan ga je meteen terug naar de groep.

Vervoer: lopen	Vervoer: BSO-bus
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je blijft bij de groep. ▪ Je gaat nooit alleen de weg op. ▪ We rennen niet op de weg en zeker niet bij het oversteken. ▪ We luisteren goed naar de aanwijzingen van de juf of meester. ▪ Een hesje is verplicht. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Er gaan maximaal 10 kinderen in een BSO-bus ▪ Een gordel is verplicht. Ook voor heel even en ook voor oudere kinderen. ▪ Hou je handen binnenboord. ▪ Zelf meefietsen mag na schriftelijk akkoord van jouw ouders. ▪ Een hesje is verplicht. ▪ Je blijft bij de groep. ▪ Tijdens het rijden blijf je zitten. ▪ Je gaat nooit alleen de weg op. ▪ Andere kinderen mogen niet bij je achterop. Ook niet als je dat buiten BSO-tijd wel doet.
Vervoer: Auto(bus)	Vervoer: meefietsen met de auto(bus)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je doet niet zelf de deur open. ▪ Een gordel is verplicht ▪ Praten mag, gillen niet. ▪ Tijdens het rijden blijf je zitten. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Er mag niemand achterop (ook niet als dit wel mag van je ouders) ▪ Je mag alleen fietsen als ouders hier schriftelijk toestemming voor hebben gegeven. ▪ Je blijft bij de groep. ▪ Je fiets voor de pedagogisch medewerker zodat deze je in de gaten kan houden. ▪ Je houdt je aan de verkeersregels. ▪ Je steekt niet alleen over. ▪ Je luistert naar de juf of meester. ▪ Beoordeelt de juf of meester dat het zelf fietsen niet gaat dan wordt de toestemming tot het fietsen ingetrokken. Hiervan worden je ouders op de hoogte gesteld.

Aandachtspunten vergadering/ teambijeenkomst

Komende vergadering is op:

Op dit tijdstip:

Jouw naam	Wat wil je bespreken? (Zo concreet mogelijk)	Hoeveel tijd heb ongeveer je nodig? (in minuten)	Is het nodig om van te voren met Rick te spreken?	Is het een klacht of probleem dat je hebt geconstateerd? *
			Ja / Nee / Ik twijfel	Ja / Nee
			Ja / Nee/ Ik twijfel	Ja / Nee
			Ja / Nee/ Ik twijfel	Ja / Nee
			Ja / Nee/ Ik twijfel	Ja / Nee
			Ja / Nee/ Ik twijfel	Ja / Nee
			Ja / Nee/ Ik twijfel	Ja / Nee
			Ja / Nee/ Ik twijfel	Ja / Nee

*Wat fijn dat je meedenkt! Natuurlijk horen we graag waar je tegen aanloopt in de teamvergadering mits je wel ten minste één oplossing bij het probleem inbrengt. Meer oplossingen mogen natuurlijk altijd!

Kind in beeld

Naam kind:

Naam mentor:

Leeftijd:

Datum van invullen:

Hoe vaak lijkt het kind gelukkig en tevreden tijdens BSO-uren?

1 Nooit	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Altijd	Bij een 5 of lager: op welke moment lijkt het kind ongelukkig of ontevreden? Hoe uit zich dat?	
Beeld:										Wat is er nodig om de situatie te verbeteren?	
										Is hulp van de pedagogisch coach nodig?	Ja / Nee

Hoe vaak toont het kind tekenen van stress of onrust?

1 Nooit	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Altijd	Bij een 5 of lager: op welke moment lijkt het gestrest of onrustig? Hoe uit zich dat?	
Beeld:										Wat is er nodig om de situatie te verbeteren?	
										Is hulp van de pedagogisch coach nodig?	Ja / Nee

Hoe beoordeel je de zelfredzaamheid van het kind?

1 Zeer laag	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Zeer hoog	Bij een 5 of lager: op welke moment lijkt is de zelfredzaamheid laag? Hoe uit zich dat?	
Beeld:										Wat is er nodig om de situatie te verbeteren?	
										Is hulp van de pedagogisch coach nodig?	Ja / Nee

In hoeverre toont het kind doorzettingsvermogen bij uitdagende taken?

1 Nooit	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Altijd	Bij een 5 of lager: op welke moment lijkt het doorzettingsvermogen laag? Hoe uit zich dat?	
Beeld:										Wat is er nodig om de situatie te verbeteren?	
										Is hulp van de pedagogisch coach nodig?	Ja / Nee

Hoe vaak speelt het kind samen met andere kinderen?											
1 Nooit	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Altijd	Bij een 5 of lager: lijkt het kind er last van te hebben? Zo ja, Hoe uit zich dat?	
Beeld:										Wat is er nodig om de situatie te verbeteren?	
										Is hulp van de pedagogisch coach nodig?	Ja / Nee
Hoe goed kan het kind conflicten met anderen oplossen?											
1 Zeer slecht	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Zeer goed	Bij een 5 of lager: Wanneer vinden de conflicten over het algemeen plaats? Wat zou de oorzaak kunnen zijn? Hoe uiten conflicten zich?	
Beeld:										Wat is er nodig om de situatie te verbeteren?	
										Is hulp van de pedagogisch coach nodig?	Ja / Nee
Hoe vaak respecteert het kind de regels en afspraken binnen de BSO?											
1 Nooit	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Altijd	Bij een 5 of lager: Hoe uit zich dat? Wanneer uit zich dat?	
Beeld:										Wat is er nodig om de situatie te verbeteren?	
										Is hulp van de pedagogisch coach nodig?	Ja / Nee
Dient de meldcode HG&KM geactiveerd te worden?											
Zijn er specifieke situaties of opmerkingen die je wilt delen over het kind?											
Beschrijf SMART eventuele acties											

Sociale kaart

Jeugd-/opvoedhulp			
GGD zhz Karel Lotsyweg 40 3318AL Dordrecht 078-7708500 info@ggdzhz.nl ggdzhz.nl/	Jong JGZ Veerweg 127 3351HC Papendrecht 088-5664549 jongjgz.nl/	Orthopedagogisch Bureau Doorstart Orthopedagogiek: voor diagnostiek en behandeling van ontwikkeling, gedrag, leer en opvoedingsproblemen Busken Huetstraat 8 3351CE Papendrecht 078-6414305 info@doorstart.com doorstart.com/doorstart.htm	Kinder- en jeugdpraktijk Drechtsteden Hulpverlening De Wederik 6 3355SK Papendrecht 078-6441616 info@kjpdrechtsteden.nl kjpdrechtsteden.nl/
Gezinshulp	Direct voor kinderen		
Gezinsvrijwilliger Serk Papendrecht Veerweg 127 3351HC Papendrecht 078- 615 4741 info@sterkpapendrecht.nl sterkpapendrecht.nl	De kindertelefoon Lucasbolwerk 7 3512EG Utrecht 0800-0432 rotterdam@kindertelefoon.nl kindertelefoon.nl/	Suppord jeugd en jongerenwerk Papendrecht Boeieraak 1 3356MJ Papendrecht 06-36002932 info@suppord.nl suppord.nl	
Financiën			
Voedselbank Coornhertstraat 4 3351GE Papendrecht 06 36361722 / 06 53533761 contact@voedselbankpapendrecht.nl voedselbankpapendrecht.nl/	Leger des heils Kromhout 110 3311RH Dordrecht	Stichting SchuldHulpMaatje Drechtsteden Oude Rijn 44 2312 HG Leiden <u>071 – 2 000 100</u> info@schuldhulpmaatje.nl	